

Sureschi

Czegly oshat

Drugom razi

GEMMÆ SELECTIORES

Magnæ Pietatis ac Deuotionis cādore

SPLENDENTES,

Ex

Locupletiſſimo

SACERDOTVM ac CLERICORVM

THESAURO

DEPROMPTÆ,

Omniumq; piè ac digné Chriſtum ſumere cupientium vſui

A

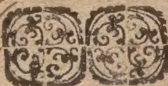
RD. ADAMO MAŁOWIESKI

Canonico Regulari Lateránen:

Præpoſito Błonenſi

ACCOMMODATÆ,

Anno Dni. 1690.

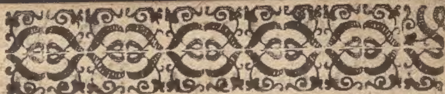
VARSAVIÆ,

Typis Collegij SCHOLARVM PIARVM

Neceſſe eſt Sacerdotem ſic eſſe purum, acſi in cœlis ipſis collocatus inter cœleſtes illas virtutes medius ſtaret. *S. Chriſoſt.*

Clamat veſtis Clericalis animi honeſtatem, clamat ſtatus puritatem, clamat profeſſio Religionem, clamat officium devotionem, clamat ſtudium contemplationem. *S. Hieronymus.*

PRÆFATIO
AD
Amicum Lectorem.

POst funeſtiſſimum illum ante omnes alios caſum, quo Patria hæc longè lateq; vaſtata, ac omni decore ſuo ſpoliata, propè triennium Svecorum premebatur calce, oblatus eſt mihi à quodam amico libellus nomine THESAVRI SACERDOTVM inſignitus, fugienti-

entibus Svecis cum alia præda excuſſus. Fortaſſè ſecretâ quâdam Dei providentiâ; vt cùm pretioſa omnia abſtuliſſent hoſtes, pretioſiſſima quæquè relinquere cogerentur, quibus miſerè expoliati Sacerdotes, ſaltem Paupertatem Spiritus ac devotionis depellere poſſemus. Oblatum ergò dictum THESAVRVM ubi ſemel ite rumq́; diligentiùs revolvi, adeò refertum pretioſiſſimis quibuſq́; Pietatis ac Devotionis cimelijs

lijs reperi, vt indeficientem, mihiq́; indigno singulari quodam Dei beneficio concessum reputauerim; quatenùs egestati illi meæ, quâ arida quandoq́; in obsequio Dei laborabat anima, hoc modo consulerem: quod & facere semper studui, nunquam spontè committendo, (aut omittendo potiùs) quin aliquid quotidiè in Spiritualem profectum ex oblato mihi Thesavro depromerem. Hinc factum est,

vt per annos propè triginta, quibus beatum me esse hoc sacro munere licuit, tunc solummodò pauperem me senserim, quandò ex eo nihil in commodum animæ deprompsi, aut (quod aliquoties contigit) perditum fuisse indoluli. Fateor tibi amice Lector, amissi libelli damnum multò pluris semper æstimabam, quam cuiquam videretur. Et né frequentiùs ex repetita ejus amissione dolere coge-

rer,

rer, ſimilem alium habe-
re cupiens, ab aliquibus
Bibliopolis requiſiui:
cumq; acquirere non poſ-
ſem, rariſſimum eſſe hac
in Patria deprehēdi. Tum
verò ſubiit animum me-
um, quatenùs ſpirituale
hoc gazophylaciū reim-
primi curarem, quod &
feci; ſelectiores ac rario-
res devotionum gemmas
(pauciſſimis quibuſdā in
termiſſis) ex eo depromē-
do. Prima quidem inten-
tione, vt Admodū Rn̄dos
DD. Canonicos Latera-

nenſes Canonicæ Cervenenſis Spiritualibus hiſcè divitijs locupletarē, deindè ut omnes piè ac ſanctè Deo ſeruire, ſacraq; Synaxi dignè vti cupientes, pro meis juvarē viribus. Boni quæſo cōſule Amice Lector, & æquâ mēte ſuſcipe, quod ab animo ſinceræ pietatis tuiq; progreſſûs ſpiritualis ſtudioſo, profectum eſt.

Ad majorem ejus honorē, cui ſeruire regnare eſt, cuiq; laus & gloria, per infinita ſæcula ſæculorum. Amen.

PRÆFATIO CHRISTI AD SACERDOTES, ET CLERICOS.

GENERI ELECTO, REGALI

SACERDOTIO,

GENTI SANCTÆ Populo acquiſitionis, &c.

CHRISTVS, SACERDOS IN ÆTERNVM SECVNDVM ORDINEM Melchiſedech.

Formandæ dignitatis commendationem, & ſacri Miniſterij fidelem executionem.

PIſcatores hominũ Sacerdotes mei
Præcones veridici, lucernæ diei,
Charitatis radio fulgentes, & Spei,
Auribus percipite verba oris mei.

Vos in Sanctuario mihi deservitis:
Vos vocavi palmites: Ego vera vitis.
Cavete né steriles, aut inanes sitis,
Si mecum perpetuò vivere velitis.
Vos estis Catholicæ legis protectores,
Sal terræ, lux hominū, oviū Pastores
Muri domꝰ Israel: morū correctores.
Vigiles Ecclesiæ, Gentiū Doctores:
Si legis protectio cadat, lex labetur?
Si sal evanuerit, in quo salietur?
Nisi lux appareat, via nescietur:
Et ni Pastor vigilet, ovile frangetur.
Vos cœpistis vineā meā procurare.
Hāc doctrinæ rivulis debetis rigare,
Spinas atq; tribulos prorsꝰ extirpare
Vt radices fidei possint germinare,
Vos estis in area boves triturantes.
Prudenter à palea grana separantes:
Vos habēt pro speculo legem ignorantes
Populi, qui fragiles sūt & incōstātes.
Quidquid vident laici vobis displicere,
Dicunt procul dubio sibi non licere,
Et quidquid vos opere vident a oimplere,

Credunt esse licitum, & culpâ carere.
Cum pastores ovium sitis constituti,
Ne estote desides sicut canes muti.
Vobis non deficiant latratus acuti,
Lupus rapax invidet ovium saluti.
Grex fidelis triplici cibo sustinetur,
Meo sacro corpore, quo salꝰ augetur.
Sermonis cōpēdio, quod discretè detur
Ciboq; corporeo, ne periclitetur.
Omnibꝰ tenemini vestris prædicare
Sed quid, quibus, qualiter, ubi, quando, quare,
Debetis solicitè præconsiderare.
Ne quis in officio dicat vos errare.
Spectat ad officiū vestræ dignitatis,
Omnibus petētibus mea dare gratis,
Nec cuiusquā hominū munera pēdatis
Gratis Eucharistiam plebi ministrare
Gratis & absolvere, gratis baptizare,
Vobis data cœlitus cūcta gratis dare,
Oviumq; salutem sedulò curare.
Vestra conversatio sit religiosa,
Munda conscientia, vita virtuosa,
Regularis habitus, mensq; gratiosa,
Nulla vos coinquinet labes criminosa
Nullus fructus elevet statum vestræ mentis,

 Gra-

Gravis in intuitu habitus ſit teſtis.
Nihil vos illaqueet curis inhoneſtis,
Quibus claves traditæ ſunt Regni
cæleſtis.

Eſtote breviloqui, ne vos ad reatũ
Pertrahat loquacitas, nutrix vanitatũ
Verbũ quod loquimini ſit abbreuiatũ
Nam in multiloquio non deeſt peccatum.

Eſtote benevoli, ſobrij; prudentes,
Iuſti, caſti, ſimplices, pij, patientes,
Hoſpitales, humiles, ſubditos docẽtes
Conſolantes miſeros, pravos corrigentes:

Nam ſi ſic geſſeritis curã Paſtoralẽ,
Vereq; vixeritis vitam ſpiritalem;
Poſtquam exueritis chlamidẽ carnalẽ
Ipſe vobis conferam ſtolam immortalem.

Intervallum ...

PII SACERDOTIS EXERCITIVM

QVOTIDIANVM

O ÆTERNITAS. ÆTERNITAS!

Quarũ altera fœlicissima, vel miserrima mihi & fortè hodie obtinget: cùm verò in morte Iudex advenerit quid pro AETERNITATE fecisse vẽllẽ:

DE DVPLICI EXERCITIO PII SACERDOTIS.

Pij Sacerdotis est, duo præcipuè exercitia quotidie pro virili exequi: Horas Canonicas integrè, reverenter, & attentè persolvere. Missæ Sacrificium cum debita præparatione, animi puritate, & spiritûs fervore DEO offerre.

Quantum ad I. videlicet Horarũ recitationem; curet Sacerdos virtualẽ saltem habere intentionem Deum laudandi & honorandi, idq; exclusis distractionibus, quibus protestetur se nol-

nolle assentiri. Ad quæ juvabunt quæ sequuntur.

I Præmittere orationem hanc in fronte breviarij positam. *Aperi Domine os meum &c.*

II. Curare debet, ne aliquâ negligentiâ, vel oscitantiâ partem aliquam Horarum omittat.

III Post finem Officij dicat Orationē *Sacrosanctæ & individuæ Trinitati &c.* Quam devotè recitantibus Leo X. Papa, defectus & culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas, indulsit.

Quantùm ad II. scilicet quotidianū Missæ sacrificium. 1. meminerit Sacerdos pietatis, studiosus verborum Seraphici Doctoris D. Bonaventuræ de fructibus Missæ.

Quándo Sacerdos est absq; peccato mortali, & in proposito bono, legitimum non hábens impedimentum, & non ex reverentia, sed negligentia celebráre omittit; tunc quantum in se est, privat, Trinitatem laude & gloria, Angelos lætitiâ, peccatores veniâ, iustos subsidio & gra-

gratià in purgatorio existentes refrigerio, Ecclesiam Christi Spirituali, & seipsum medicinali remedio, omnibusq; bonis provenientibus ex sacra Communione, quæ sunt peccatorum remissio, fomitis mitigatio, illuminatio, interior refectio, Christi & corporis eius mystici incorporatio, virtutum roboratio, contra diabolum armatio, fidei certitudo, elevatio spei, excitatio charitatis, augmentatio devotionis, & communicatio Angelorum.

II. Caveat ne aut arida consvetudine ductus, aut vana gloriâ, aut (quod turpius) spe lucri ad Altare Sacrificaturus accedat: sed quotidie bonam ac piam sibi formet intentionam, ad quam formandam proderit devotè legere sequentia.

GREGORIVS XIII.

PONT. MAX. concessit cuilibet Sacerdoti dicenti ante celebrationem Missæ, quæ sequuntur, 50. annorum Indulgentiam.

Formá intentionis.

EGo volo celebrare Missam & cõficere corpus, & sanguinem Do-

mini noſtri Ieſu Chriſti, juxta ritum ſanctæ Romanæ Eccleſiæ, ad laudẽ Omnipotentis Dei, totiuſq; curiæ triumphantis, ad utilitatem meam, totiuſq; curiæ militantis, pro omnibus qui ſe commendaverunt orationibus meis in genere, & in ſpecie, & pro fœlici ſtatu Sánctæ Romanæ Eccleſiæ Amen.

Gaudium cum pace; emendationẽ vitæ, ſpatium veræ pœnitentiæ, gratiam & conſolationem ſancti Spiritus, perſeverantiam in bonis operibus tribuat nobis omnipotens, & miſericors Dominus. Amen.

Alia forma intentionis ad Miſſam Celebrandam.

AD laudem & gloriam Sanctiſſimæ Trinitatis; in memoriam Salvatoris noſtri IESV Chriſti, Vitæ, Paſſionis, Mortis, ac Reſurrectionis, ac operum & meritorum ſuorum, omniumq; Sanctorum vnionem. Ad laudẽ & exaltationem Beatiſſimæ Virginis MARIÆ, Cœleſtiu n Angelorum, Sanctorum atq; Sanctarum & ſignan-

ter

ter NN. & aliorum Sanctorum; offero etiam cum ipſorum beatorum Spirituũ laudibus, Sãctorumq; omnium precibus & meritis nunc & ſemper, hoc, & omnia alia ſacrificia, officia, orationes & bona opera totius mundi pro meis præſentibus & futuris animæ & corporis neceſſitatibus, in auxilium & conſolationem meam, & in remiſſionem omniũ peccatorum meorum, quantum veram contritionem ſemper habere intendo, conor. & cupio, omniumq; vivorum, & defunctorum meorum parẽtum, & conſanguineorum, amicorũ, inimicorum, benefactorum in ſpiritualibus, & temporalibus, ac illorũ quibus fui gravamen, ſcandalum, & occaſio peccandi. Pro omni gradu Catholicæ Eccleſiæ, ac illius conſervatione, augmento & exaltatione, Chriſtianorum Principum vnione, hæreſum extirpatione: Summi Pontificis ſalute, & animarum in purgatorio exiſtẽtium liberatione. Pro conſervatione & incremento omnium

Religionum. Pro conversione omnium infidelium. Pro mihi commissis & commendatis. Deniq; pro illis omnibus vivis atq; defunctis, pro quibus Dominus noster Iesus Christus & eius Mater sciunt & volunt me debere sacrificare: sic oro, obsecro, ac orare, obsecrare, sacrificare intendo ac propono, juxta intentionem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ego N. Minister licet indignus. In Nomine Patris & Filij, & Spiritus Sancti Amen.

Conscientiæ discussio.

III. Formata intentione juxta Apostoli doctrinam *Probet seipsum Sacerdos, antequam de Pane illo edat, & de Calice bibat.* Quam quidem prohibitionem per conscientiæ discussiónem opportunè faciet, adhibita Confessione, vel saltem contritione, si desit copia Sacerdotis, & necessitas aliqua urgeat ad celebrandum: nam alias nullus Sacerdos sibi conscius peccati mortalis, etiam cui ex officio incumbit celebrare, potest absq; Sacramentali Confessione præmissá, ad sacram

Euchariſtiam accedere, quantumvis ſibi contritus videatur, vt declarat Concil. Trident.

Quando formandus contritionis actus.

Frequens ejus uſus à viris doctis & pijs plurimùm commendatur: Primò potiſſimùm manè, vt Deo reconciliati opera noſtra alias mortua, meritoria vitæ æternæ offerre poſſimus. Secundò veſperi in examine conſcientiæ, contra repentinam mortem. Tertiò poſt peccatum aliquod mortale admiſſum, ne inimici Dei perſeveremus. Quartò ante orationem, cũ non ſit *Speciosa laus in ore peccatoris*. Quintò in periculo mortis. Cuius quidem contritionis actus formari poteſt vt ſequitur.

Domine Ieſu Chriſte. vere Deus & Homo, Creator pariter & Redemptor meus, doleo ex intimo corde me tuam Maieſtatem offendiſſe, cum tu ſis Deus meus & omnia quem ſuper omnia diligere & colere debeo. Proinde firmiter ſtatuo ac propono, me non amplius offenſurum, ſed o-

mnes peccandi occasiones deuitaturum pro viribus, me insuper de noxis meis confessurum, & pœnitentiam quamcunq; imponendam impleturū. Ad pleniorem verò satisfactionem hodie tibi offero meipsum, vitā meam, omnes labores meos, omnia deniq; interiora & exteriora mea. Et quemadmodum delictorum meorum veniam supplex efflagito, ita me eam impetraturum confido: per infinitam misericordiam ac benignitatem tuā: per merita quoq; pretiosissimi sanguinis ac sanctissimæ Passionis. Te insuper daturum spero gratiam emendādi vitam meam, & in bono usq; in finem perseverandi: intercedentibus pro me apud tuam clementiā B. Mariâ semper Virgine Matre tua & omnibus Sanctis tuis. Amen.

Propinquior præparatio ante Missam.

IV. Sacerdos celebraturus, ex præscripto Missalis Romani nonnihil Orationi vacare debet. Itaq; sepositis omnibus, se intra seipsum recipere conetur. quâ maximâ poterit efficaciâ tria sequentia obeūdo: *Pun-*

Puncta Considerationum ante Missam.

Primò, Præmissa consideratione, quod quamvis quicquid unquam Sancti imò omnis Angelorum ac cælitũ multitudo facere potest, efficiat, debitè tamen tanto mysterio se præparare nequeat; petat humiliter à Deo ut eo se disponat modo; quó gratiorem & acceptiorem immensæ suæ Majestati futurum cognoscit. Et quò influxui divinæ gratiæ, divinisq; inspirationibus sit aptior hac ratione se humiliet: ex una parte intuẽdo quã sit indignus tanto mysterio: in vilitatis atq; adeò nullitatis suæ abyssum se demergat, considerando quòd non solùm ex nihlo nihil fit, verùm etiam fons & scaturigo peccati, esca inferni, (à quo singulari Dei beneficio & pretio est ereptus) imperfectionibus, negligentia, & corpore in bonis operibus nihil ex se, nisi dissipator divinæ gratiæ remaneat. Alia ex parte abyssum divini amoris penetret, per quem tam vili & abiecta creatura in re tam sublimi vti voluit, nimirum

ad

ad conſecrandum, offerendum, & recipiendum Corpus & Sanguinem Ieſu Chriſti Filij Dei viventis. Adnitatur ergò omnibus modis eum redamare, benedicere, eiq́ gratias referre.

Secundò, Præmiſſa Conſideratione quid facturus ſit, Sacrum Miſſæ officium celebrando. nimirum non ſolùm repræſentaturus, ſed etiam rectè oblaturus Deo illud ipſum ſacrificium, quod pro toto mũdo Chriſtus in Cruce obtulit: ſe ipſum unà cum hoc incruento, vivum quodammodò Sacrificium & Holocauſtum conjũgat cruento illi Sacrificio Paſſionis, preceturq́ ex intimis cordis ſui visceribus Chriſtum Dominum, ut illo divino Amoris igne omnes ſuos defectus, imperfectiones & peccata comburere, atq́ conſumere dignetur, qui eũ impulit, & vitam pro nobis ponere, & acerbiſſimam mortem Suſtinere.

Tertiò, omnem intentionem, quo poterit maximo affectu, ad quatuor potiſſimũ in celebratione quàm perfectiſimè aſſequenda diriget. Primò

Deo maximam quam poteſt & meretur ipſe gloriam exhibere, in unum colligendo eam omnem, quæ ipſi ab origine mundi data fuit, & quæ illi in æternum dabitur à ſanctiſſima Chriſti Humanitate, & beatiſſima Virgine, totaq; Curia cœleſti: & cum hoc omne ad comparationem tam immenſæ Majeſtatis perexiguum ſit, addat eam ipſam quam à ſeipſo habet. Secundò, ut gratitudinis officio (quod erga Deum cũ toto mũdo nobis comune eſt) ſatisfaciat, offerat Deo Filium ſuum donum infinitum. Tertiò, Memoriã Paſſionis Chriſti in Miſſa multis modis repræſentatam, viva quadam mẽtis repræſentatione renovare côtendat, Deo mortem Vnigeniti Filij ſui in ſatisfactionem mortis æternæ à toto humano genere perſolvẽdæ, offerendo. Quartò ut tutè Sacrificij hujus acceptabilis, toti Eccleſiæ & multis particularibus negotijs & perſonis, quantum recordari decreverit, modo ſequenti, auxiliari tenetur.

Primò Capiti Chriſti coronato ſpinis,

nis offerat ſummum Pontificem cum omnibus Prælatis & ſtatu eccleſiaſtico; & omnes Principes.

Secundò, Lateri Chriſti Sanctam Eccleſiam, quæ, ut Sponſa ab eo in Cruce egreſſa eſt.

Tertiò, manui Chriſti dexteræ offeres benefactores & amicos, & Siniſtræ perſecutores & malevolos.

Quartò, Pedi dextro, commendabis ex obligatione vel obedientia: Siniſtro omnes qui ſunt in peccato mortali.

Quintò Cruri, omnes Religiones à ſede Apoſtolica approbatas.

Sextò, flagellis, ſputis & alapis omnes Gentiles & Hæreticos, qui flagellant Chriſtum.

Septimò, Siti, quam paſſus eſt imprimis ſeipſum: deinde illos qui ſitiunt & deſiderant ut Deum pro ipſis oret.

Octavò, Agoniæ & triſtitiæ, quam paſſus eſt in horto omnes perſonas in tribulatione conſtitutas, & calamitates tàm publicas, quàm privatas.

Nonò, Morti Salvatoris, omnes defunctorũ animas. *Ap-*

Applicatio Missæ pro viuis.

V. Sacerdos ſui memor officij ante ſacrum debet ſequentem aut ſimilem Miſſæ applicationem devotè & cum affectu percurrere.

Memento Viuorum.

1. Mei, parentum, fratrum, ſororum, conſanguineorum, & omnium amicorum meorum.

2. Omnium qvibus fui gravamen, ſcandalum, & occaſio peccandi.

3. Omnium benefactorũ meorum in temporalibus & ſpiritualibus.

4. Omnium Sacerdotum, & Miniſtrorum Eccleſiæ Dei Catholicæ.

5. Omnium inimicorum meorum ad dimiſſionem.

6. Omnium Hæreticorum & infidelium ad converſiónem.

7. Omnium agonizantium, improviſè morientium.

8. Omnium mihi commiſſorum in genere, & in ſpecie, & omnium pro quibus vis & ſcis me debere orare.

Applicatio Miſſæ pro defunctis.

Memento mortuorum.

1. Animarum parentum, fratrum, fororum, confanguineorum, & omnium amicorum meorum.

2. Animarum, quæ, occafione mei, purgantur in purgatorio.

3. Animarum omnium benefactorũ meorũ in fpiritualibus & tẽporalibꝰ.

4 Animarum omniũ Sacerdotum & Miniftrorũ Ecclefiæ Dei Catholicæ.

5. Animarum quarum non eft fpecialis memoria.

6. Animarum omnium mihi commiffarum in genere & fpecie.

7. Animarum omnium improvifa morte corporibus exutarum.

8. Animarum exiftentium in Purgatorio, & omnium pro quibus vis, & fcis me debere orare.

Breves Sanctorum Litaniæ ante vel poft Miffam pro Sacerdotis opportunitate dicendæ.

Antiphona. *O facrum Convivium &c.*

Kyrie eleifon. Chrifte eleifon, kyrie eleifon. Chrifte audi nos, Chrifte exaudi nos.

Pater de cœlis DEVS, qui per æternũ tibi

tibi Filium cuncta creasti, eumq; pro mundi reparatione carnem suscipere voluisti, ut ego indignus Sacerdos ejusdẽ Filij tui corporis & sanguinis sacrificium dignè, tibiq; acceptabiliter offerre possim. Miserere mei.

Fili Redemptor mundi DEVS, qui sacri corporis & sanguinis tui sacrificium in memoriam amarissimæ Passionis tuæ instituisti, ac pro vivis & defunctis in Ecclesia offerri voluisti: ut ejusdem sacrificij dignus minister inveniar. Miserere mei.

Spiritus Sancte DEVS, piarũ mentiũ inhabitator, qui Incarnationis Domini nostri IESV Christi cooperator fuisti, ut ego corpus & sanguinẽ ejusdẽ Domini nostri in sacrificio corde purificato dignè offerã & sumã. Miser. mei.

Sancta Trinitas, unus DEVS, qui me peccatorem sacris Altaribus adstare voluisti, ad sancti nominis tui laudandam potentiam, ut tuæ Majestati dignè famulari, atq; pro vivis & defunctis tuam clementiam exorare possim. Miserere mei.

Sancta

Sáncta Maria, de cuius utero DEI Filius carnem ſuſcepit, quam ego indignus offerre & ſumere intendo: ut hæc ſalutaria myſteria efficiantur mihi ſalus & vita. Ora pro me.

Omnes ſancti Angeli & Archangeli, qui Filium DEI hominem factum adoraſtis, jamq; regnanti aſſiſtitis: ut ex eius Altaris participatione corpus & ſanguinem ſumens, omni benedictionē cœleſti & gaudio replear. Orate pro me.

Sancte Ioannes Baptiſta qui Chriſti Domini corrigiam calceamenti ſolucre indignũ te reputabas: dignus tamēn ab ipſo habitus, qui ſacrum eius verticem contingeres: ut ego hæc Sacramenta ſalutis humiliter ac dignè tractare ac ſumere poſſim. Ora pro me.

Omnes Sancti Apoſtoli, quos Chriſtus in noviſſima cœna Sacerdotes Novi Teſtamenti creavit ac primum ſeipſo cibavit: ut gratiam per manus impoſitionem mihi collatā non negligam, ſed quotidie incremento debito augeam. Orate. Om-

Omnes Sancti Evangelistæ, qui Institutionis huius Sacrificij debitum scripto testimonium dedistis: ut ego plena fide, charitate feruenti. ac devotione perfecta sacrificium istud peragere possim. Orate pro me.

Omnes Sancti Martyres, qui Christo Regi Martyrum corpus & vitam in Passione litanti vicem, quam potuistis, in Martyriũ,oblatione rependistis: ut ego me meaq; omnia & ipsi tanquam diuturno Martyrio perfectè offeram . Orate pro me .

Omnes sancti Pontifices & Confessores, Sacerdotes Domini, qui digna Sacrorum communione multiplicem ab eo benedictionem & vitam recepistis. ut meum, quod oblaturus sum sacrificium, ipsi quoq; sit acceptabile, mihiq; & omnibus pro quibus illud offeram, propitiabile. Orate pro me.

Omnes sancti Monachi & Eremitæ, qui cibo potuq; cœlesti sæpius refecti. pravas concupiscentias & desideria mala superâstis , ut ego sacris hisce mysteriis armatus & animatus me ipsum

psum omnesq; inimicos animæ meæ superem. Orate pro me.

Omnes sanctæ Virgines & Viduæ, quæ per Castitatis studium dignū Filio DEI in vobis habitaculum præparastis: ut & ego expurgatis omnibus quæ eius displicent Maiestati, gratum ei in anima mea exhibeam tabernaculum. Orate pro me.

Omnes sancti & sanctæ DEI, qui beatificā jam visionē aspicitis, honoratis, & adoratis, quem nos hîc interim nonnisi sub speciebus, & quasi in ænigmate videmus, ut per salutiferū huius Sacramenti usum, vestro simul dignus consortio inveniar. Orate.

Oratio

DEUS, qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuæ memoriā reliquisti: tribue quæsumus, intercedētibus omnibus Sanctis tuis, ita nos corporis & sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus.

OBsecro te dulcissime IESV Christe, ut passio tua sit mihi virtus quâ mu-

muniar, protegar, atq; defendar, vulnera tua, ſint mihi cibus, & potus quibus paſcar, enutriar, atq; delecter; aſperſio ſanguinis tui ſit mihi ablutio omnium peccatorum meorum. Mors tua ſit mihi vita indeficiens: Crux tua ſit mihi gloria ſempiterna, refectio & auxilium, ſanitas & gaudiũ, deſideriũ & ſolatium cordis mei, nunc & in perpetuũ. Qui viuis & regnas cũ Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Devs, Per omnia ſæcula ſæculorum. Amen.

In ipſo Miſſæ actu quid præſtandum.

VII. Ipso Miſſæ tempore allaborabit ſacerdos. Primò, Qvantùm poterit ex ijs quæ profert, aliquid profectus ſpiritualis haurire atq; vocem divinarum inſpirationum audire, quandocunq; illas perceperit Secundò, in Memento non multùm inhærebit recordationi diverſarum rerum, ſed cùm eas ante Miſſam Deo obtulerit nunc omnes in unum colligens, eas Deo maiori quo poterit affectu offerat. Tertiò, conſecrationis tempore perſuaſum habens, ſe iam alium eſſe

à ſe-

à ſeipſo, Chriſtum videlicet, in cuius perſona ſibi conſecrandum eſt: Deũ precabitur, ut ſuſcipiat ſacrificiũ unici Filij ſui in ablutionem omniũ peccatorum, & odorem ſuauitatis, non ſecùs ac ſi modò mereretur. Quartò, Communionis tempore primò adnitatur communicare cum profunda reverentia, ſeipſum verè indigniſſimũ tanto Sacramento perſuaſum habens, utpote cuius anima ſit quaſi ſpelunca & cloaca ſpurciſſima, & animalium venenatorum habitaculum, quantum eſt ex ſe, & ſecluſa gratiâ DEI miſerantis. Deinde magno amoris æſtu in Chriſtum transformari ſuſpirabit, ſimiliſq; illi fieri in ſanctitate, & virtutibus optabit.

Poſt Miſſam quid agendum.

VIII. Poſt Miſſam verò, primò de negligentiis in celebratione admiſſis veniam petat. Secundò DEO pro accepto beneficio gratias agat, quod nimirum facultatem largitus ſit renouandi memoriã Paſſionis Chriſti, & eam in cor ſuum per Communionem ad-

admittendi. Tertiò, offerat Patri æterno pro se & tota Ecclesia, quicquid tum fecit, tum passus est pro nobis Christus triginta trium annorum spatio, nec à sui oblatione desistat. Quartò, sibi aliisq; ab ipso concedi petat, quicquid illi gratius fuerit, & quicquid ab æterno sibi conferre disposuit, maiorem sui ipsius custodiam statuendo in posterum.

GRATIARVM ACTIO
Post Missam

O Dulcedo cordis mei & vita animæ meæ, & iucūda requies spiritûs mei, dulcis IESV, immortales tibi ago gratias pro omnibus beneficiis mihi collatis, signāter verô, quia hodiè me dignum fecisti, verū & immaculatum Corpus & Sangvinem tuum pretiosum consecrare, pertractare, illudq; tibi offerre in memoriam tuorū mirabilium, ad tuam gloriā, & in remissionē omnium peccatorū tàm meorum, quàm illorū, pro quibus orare sacrificare, & offerre proposui, illosq; in salutem, & consolationem animæ,

me & cibari & nutriri. Quapropter vere dicere audeo: cibus meus Christus & ego eius. Multiplico ergo, & quotiescunq; respiro multiplicare intendo meam voluntatem in infinitũ in tuis laudibus, Precorq; Beatissimã Virginẽ, Angelos, Sanctos, Sanctas, & Creaturas universas pro me immẽsas tibi referre gratias, imò quia istæ minimè sufficiũt, Tibi supplico, ut tibi ipsi gratias agere, te laudare, & glorificare complaceas, & quia dignatus es istam indignam, tuam tamen facere habitationem, dignare quoq; apud ipsam, perpetuam facere mansionem: effice me hominẽ secundum cor tuum, uni me tibi intimè, & totum transforma, & trãsmuta in te. Salva me IESV CHRISTE, & cunctam à me hostis antiqui depelle nequitiã per tuam innocentissimam passionẽ. Oro tandem ut digneris gratias, & indulgentias omnes, quas hoc sacrificio vel comunione mediãte acquirere & lucrari possum, cõcedere tam mihi, quàm aliis, vivis & defunctis, qui-

bus

bus applicare proposui: quia te ipsum & pro ipsis exoro, pro quibus & tu vis, & sanctissimus Pontifex intendit hac de causa me debere orare. Amen.

Omnipotens sempiterne Devs, cõseruator animarum, mundiq; redemptor me famulum tuũ ante Maiestatem tuam prostratum benignissimè respice & sacrificium, quod in honore nominis tui pro salute fidelium tam vivorum, quàm etiam defũctorũ & pro peccatis & offensionibus meis obtuli, piissime respice, irã tuã à me remoue, gratiam, & misericordiã mihi concede, ianuam paradisi mihi pãde, ab omnibus malis me potẽter eripe, & quicquid proprio commisi reatu, clementer indulge. Et sic in hoc sæculo, in præceptis tuis fac me perseverare, ut dignus electorũ gregi copulari efficiar: te præstãte Devs meꝰ cuius nomen benedictum honor, atq; regnum permanet in sæcula sæculorum. Amen.

DE MEDITATIONE SEV ORATIONE MENTALI

IX. TEste S. Augustino Homil. 4 inter. 50. *Rectè nouit viuere, qui rectè nouit orare.* Experientia autem docet Orationē eam, quæ Meditatio dicitur, præ cæteris utilē, ac DEO acceptā esse, sine qua teste S. Bonauentura. *Vita Ecclesiastica arida est, & ad ruinam promptior.* Visū itaq; est de illa hic aliquid in gratiam pii Sacerdotis subiicere.

Methodus meditandi

Sapiens monitum est, Eccl.. 10. Ante orationē præpara animā tuam, & noli esse quasi homo qui tētat DEVM.

Præparatio ad Meditationem.

Primò igitur abijcendæ curæ superfluæ, quæ velut spinæ animum in Meditatione pungunt. Ita D. Bernardus loquitur.

Secundò, Præfigendus finis debitus Orationi qui est, DEO honorem exhibere, & virtutem ac sanctitatem acquirere.

Ter-

Tertiò, In omni Meditatione debet Oratio præparatoria præmitti: quod ſemper fit eodem modo: petendo à DEO gratiam, ut tempus Meditationis benè & cum fructu tranſigamus.

Duo Præludia præmittenda.

Quartò, Sequuntur duo Præludia. Primum eſt compoſitio alicuius loci, qua imaginatio in propoſita materia retineatur, quæ in myſteriis eſt fingere coràm ſe ea peragi iiſdem circumſtantiis, quibus olim peracta ſunt. Crebrò autem præludium eſſe poteſt coram Omnipotente DEO unà cum Angelo Cuſtode ſe ſiſtere.

Secundum Præludium eſt, humiliter ſupplicare DEO, ut Dominus DEVS dignetur dare gratiam, ut conſequamur id, quod puncta Meditationis faciendæ continent.

Materia prævidenda.

Quintò, Quicunq; vult cum fructu meditari, pridiè perluſtret materiam, Manè autem ante omnia eandem materiam ad memoriam reuocet. Materiam autem Meditationis ad iuvandū

infirmitatem noſtram, multi doctiſſimè & pijſſimè ſuppeditarunt.

Meditari quid ſit.

Sextò, Meditari autem eſt velut in corde depingere myſterium vel aliquam doctrinam è vita Chriſti, vel perfectionem Dei, cum ſuis circumſtantiis, eo fine, ut ex his inſtructionē aliquam ad emendationem vitæ conſequamur.

Poſtquam memoria rem repræſentavit, Intellectus velut quidam oculus eam, eiuſq; partes, ac circumſtantias comprehenſas comuni verſiculo.

Quis, quid, vbi, quibus auxiliis, cur: quomodo, quando contemplatur: Poſt hæc Voluntas ea, quæ ratio dictauit ac iuſſit, quaſi manu apprehendit.

Affectus in meditatione exercendi.

Septimò, Triplex affectus in Meditatione exercetur, Primus eſt Doloris 2. Amoris virtutis. 3. Amoris Dei: quibus viri ſpirituales tres animæ vias reſpondere dicunt: Purgatiuam, Illuminatiuam, & Vnitivam.

Octa-

Octauo in Meditatione varii affectus occurrunt, qui ad octo referri solent. 1 Admirationis 2. Cōpūctionis 3. Cōpassionis 4. Gratiarū actionis. 5. Spei. 6. Lætitiæ. 7. Amoris. 8. Imitationis.

Praxis Meditationis.

Nonò, Ad facilem & compēdiosum usum eorum quæ dicta sunt, postquā materiam seu punctum legeris, forma tibi has quæstiones.

Prima sit, Quid in hac materia notandum est? 2. Quid ponderandum ad profectum? 3. Quos affectus ex hac ponderatione seu consideratione elicere debeam? 4. Quomodo, & quibus circumstantiis, quæ hic proponuntur documenta factis exequar? 5. Quomodo ex his cum Deo meo loquar? subiunge Colloquium cum Domino Deo eumq; propone ante oculos, & alloquere prout animus suggeret.

Meditatio quomodo terminanda?

Decimo, Finita meditatione oportet perpendere, & breuiter ad memoriam redigere præcipuas considerationes, quæ nos maximè tempòre me-

ditationis mouerunt: concludendo autem gratias agere Deo, & dicere Pater noſter. &c. Aue Maria &c.

Vndecimò, Reperiuntur non pauci qui in Oratione mentali initio ſũt aridi circa operationem intellectûs: ſed propterea non debent animum abiicere, exemplo ſãctæ Matris Tereſſiæ.

Diuerſi modi meditandi.

Duodecimò, Sancti ac pij viri etiam alios orandi modos cum magno fructu & utilitate uſurpârunt.

Quidam enim utuntur primo aut ſecundo mixtæ orationis modo: quos S. Ignatius in ſuis exercitijs deſcripſit. Ad primũ ſpectat ſi percurras breviter ſingula Dei & Eccleſiæ Præcepta, tum peccata mortalia, & virtutes iiſdem oppoſitas, quinꝗ ſenſus; tres animæ potẽtias: atꝗ ubi quid primum ſibi præceptũ velit mẽte penetraueris deinde etiam diſcuſſeris quonã illud modo obſeruaueris, aut violaueris; ad veniæ & gratiæ poſtulationẽ recites ſemel Pater noſter &c. Aue Maria &c.

Quod ſimili modo circa ſecundum,

&

& consequentia præcepta, virtutesq; observare debes.

Ad secundum Orationis modū spectat, si vocalem aliquam Orationem, Dominicam exēpli causa, Symbolum, Psalmos, Hymnos, Litanias, & cæteras huiusmodi coluetas Ecclesiæ precationes attentè & quietè recites, tamdiù in singulis verbis, aut incisis per ordinem immorando, quamdiù tibi aliquid spiritualis intelligentiæ, & pij affectus occurret.

Alii summa sibi in terris paupertate proposita, & cælestis regni divitiis, magnaq; animo cōcepta spe aliquid è beatorum liberalitate spiritualis eleemosynæ accipiendi, se velut in fidē & societatem Angeli custodis, & S. Patroni tradunt, ab iisq; se per omnes quasi plateas & compita cælorum deduci permittunt. Modo exempli causa, ad vicum Angelorum, domum orationis, modo ad vicū Patriarcharum, lumen fidei: modo ad vicum Apostolorum, charitatis virtutem petituri: & ita de cæteris, ut cuiq; pro sua ne-

cessitate & devotione libebit.

Alii totam Christi Domini vitam in certa spatia dividunt, & loca sancta in quibus ipse commoratus est, stationes veluti quasdam constituūt.

1. Ad civitatem Nazareth, in qua conceptus novem menses in B. Virginis utero habitavit. Deinde in præsepe Bethleemiticum, ubi quadragita diebus: tum in Ægyptum ubi degit septem annis, postea iterum in Nazareth, ubi viginti duobus annis vixit.

Ad desertum. ubi quadraginta diebus. Ad Galilæam & Iudæam, quas ferè quadriennio Evangelicâ prædicatione lustravit.

Ad cœnaculum, hortum, & cætera Passionis loca, in quibus duobus ferè diebus Christus est passus.

Ad Crucem, in qua tribus diebus: ad sepulchrum & limbū, ubi quadragita horis: tandē iterū ad terras quas quadragita dies post Resurrectionē coluit. Ad singulas autē stationes recitant 5. Pater noster, & Aue Maria &c. Nonnulli Christi Crucifixi quinque pla-

plagas adeunt, & ad dexteram quidẽ manum gratias Deo agunt, ob bona omnia naturæ & gratias à divina liberalitate collatas, veniamq́; quòd malè ijs usi sunt, & gratiam, quo melius in posterum utantur, auxiliumq́; petunt.

Ad sinistram gratias agunt de rebus adversis, & vitæ huius incomodis, quòd malè usi fuerint veniã, ut benè deinceps utantur, gratiam etiam postulant.

Ad pedem dextrum veniam petunt negligentiæ & omissionum, quibus in via perfectionis, & spirituali progressu sunt retardati.

Ad sinistrum, quòd in tam frequentes imperfectiones inciderint.

Ad latus, quòd adeò frigidi in Dei & proximi amore extiterint.

Alii prævidẽt opera sua atq; actiones totius diei singulas, & proponunt in particulari vitare eas imperfectiones, quas ijs admiscere consueverint, easq́; ijs ornare uirtutibus, quas sibi necessarias esse ducunt, potissimùm verò puritatem intentionis, qua nihil in his

præter divinã gloriã ſpectare queant.

Sunt deniq; qui cum corporis infirmitate, obedientiâ, aliaq; occaſione præpediri ſe ab exercendis miſericordiæ ſpiritualis & corporalis operibus vident, miſeris qua poſſunt arte perorationis auxilio ſuccurrunt: modo enim percurrunt unius, aut plurĩu Xenodochia civitatum, aut carceres & in ſingulis pro infirmorum ſalute, & captiuorum liberatione ſolatioq; recitant aliquam Orationem. Modò ad varias mundi partes: ad ſanctum ſepulchrum, ad limina Apoſtolorum, B. Virginem Lauretanam, Divum Iacobum, aliaq; pia loca peregrinationem inſtituunt, & oblationis nomine orationes in ſingulis ad DEVM & ſanctos fundunt.

Modo in urbes Hæreſi, infidelitate, vitiis, bello, aut peſte infectas ſe transferunt, & quam poſſunt opem, ſubſidiumq; doctrinæ & coſolationis per orationes in ſingulis DEO fuſas, fidelibus & infidelibus præſtant.

Ex his omnibus poterit facile quivis

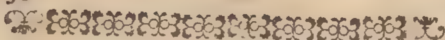
oratio,

orationis tædium & laborem avertere assumptis ijs orandi modis, quòs magis suo commodatos ingenio intelliget poteritq; pari ratione similes alios adinuenire, si qui magis placeant.

Quod si horum nihil prosit. servētur aliquæ piæ imagines, aut libellus, ad cuius lectionem attentam, & lentam, aliqua consideratio mentis & affectus voluntatis admisceantur.

Sicut sol corpus, ita oratio illuminat Animám, S. Chrys. Tom. 5. lib. 1.

PIA DOCVMENTA.

ET

BREVES MEDITATIONES,

ANTE ET POST MISSAM,

ad vtiliter recolenda per Annum præcipua ſalutis noſtræ Myſteria.

CAPVT I.

ANTE SACRVM

Meditationes ſeptem pro ſingulis Hebdomadæ diebus.

PRO DOMINICO DIE

DE REGE.

QVis venit? Chriſtus Rex benignus, manſuetus, non iam ad regnandum, ſed ad dicendum iuſtitiam, dandam ſalutem &c.

2. *Ad quem?* ad ſubditum, qui debet *decem millia talenta* Math 18. 24. qui nec obolum habet, undè incipiat tam grande debitum exſolvere niſi ab ipſo accipiat, det &c. 3. *Ad*

3. *Ad quid venit?* non ut ſeruũ vẽdat, non ut omnia accipiat, & filios ſervituti ſubiiciat, ſed ut tribuat ei pretiũ maius debito, corpus, ſanguinem, &c.

FER. II. DE DOMINO.

1. *Quis venit?* DOMINVS, qui ſervis impoſuit *iugum ſuave* Math. 1. & *onus leve* ſuæ legis, ac pro obſequiis unius momenti, daturus eſt *æternum gloriæ pondus.* 2. Cor. 4. 17.

2. *Ad quem?* ad mancipium, quod plus quám millies; legis ſanctiſſimæ vincula fregit, jugum ſervitutis excuſſit, & adverſario (*peccato*) ſe ſubiecit.

3. *Ad quid?* ut hoc mãcipium *trahat* (Oſe: 11. 4.) *in vinculis* Adam id eſt. charitatis, & ereptum à jugo inordinatarum paſſionum, reducat in ſervitutẽ ſuam omni imperio feliciorem.

FER. III. DE MAGISTRO.

1. *Quis venit?* MAGISTER facilis, non vt illi, qvi alligãt *onera gravia* Matth.

& noluñt ea *digito mouere* Act 1. sed qui *fecit* prius quod *docet* & in via perfecti onis homines, Angelos. &c. erudivit.

2 *Ad quem*? ad rudem discipulum, qui nũquam hactenus, vel valdè serò, ad audiendum doctrinam virtutum venit & citò per levitatem recidit.

3. *Ad quid*? ut (cum sponsa) *apprehendam eum* fide *&* *ducam* spe *in domum mentis meæ*, ibi docebit me vias justitiæ, & ego dabo ei vicissim vinũ SS. affectuum.

FER IV, DE AMICO

1. *Quis venit*? Christus AMICUS, qui nos pretio sangvinis redemit, & ad dignitatem amicissimorum evexit: qui à nobis desertus non deserit. peccatis irritatus non contemnit.

2. *Ad quem*? ad eũ, qui toties amicitiã contempsit, gratiæ peccatũ præposuit, ac eius familiaritatem pro vanissimis hominum colloqvijs cõmutavit.

3. *Ad quid venit*? ut sit amicus fidelis, protectio fortis, & eo invento thesau-

rum habeam, & augeat amicitiã, atq; intimiùs semper mihi amorem uniat.

FER. V. DE FRATRE.

1. *Quis venit?* verus FRATER, qui licet verus DEUS, non cõfunditur fratris vocatione. Frater *primogenitus.* 1. *Hebr.* 2. cuius tota est hæreditas, sed alios libentissimè adoptivos admitit.

2. *Ad quem?* ad me Fratricidam, quem ceu Cain, *in agro huius* Gen. 4. mundi peccatis occidi, & eum quasi temulentum amore (non vino) acerbissima morte mulctavi.

3. *Ad quid?* ut Fratrem (á quo occisus est) in vita spirituali conservet, neque profugum, ac vagum super terram esse permittat.

FER. VI. DE PATRE.

1. *Quis venit?* PATER, (Is. 9. 7.) *futuri sæculi* & habitãtibus (Is. 22.21.) Hierusalem, qui Ecclesiæ filios verbo veritatis genuit, & esse divinum (per-

(per gratiam) tribuit, qui nos tenerrimè amat & filios vocat,(1. Ioan. 2.) donec formetur in nobis. Gal. 4. 19.

2. *Ad quem venit?* ad me *filium prodigum* Luc. 1. 22. dissipavi substantiam gratiæ divinæ ad salutem, inaniter valdè & inutiliter.

3. *Ad quid?* ut induat me *stolà primâ* (amictu gratiæ) det *annulum* donorũ cœlestiũ, *calceus* auxiliorũ protegat pedes (affectus) vt satiet *vitulo saginato* (corpore & sãguine suo) defẽdat à fratre maiore, à superbia, &in domo hæreditatis cælestis possessorẽ faciat.

DIE SABBATHI DE SPONSO.

1. *Quis venit?* SPONSUS, vt *sponset*(Os. 2. 19. 20.) in iustitia, judicio, & misericordia, fide, miserationibus, in sẽpiternum, quia non vult unquã ab animo recedere. In *iustitia*, quia justificat: in *iudicio*, quia ab adversitatibus liberat. In *misericordia*, quia donis cælestibus ditat; in *fide*, quia animam non propter opera, sed propter fidem in Chri-

Chriſtum, in gratiam admittit.

2. *Ad quem?* ad animam, quæ ante peccatis patuit, in *colle* ſuperbiæ ſub *ligno* frondoſo, creaturarum amori impuro ſe tribuendo.

3. *Ad quid?* vt anima compuncta reuertatur, & ad lectum dulciſſimæ familiaritatis admittatur. Hier. 3. *Reuertentem ſuſcipiam te.*

POST SACRVM.

SACRO finito, Hymno *Benedicite*, alijsq; orationibus Eccleſiæ recitatis, in locum quietum te recipe, ut, antequam ad ulla negotia te convertas, gratias DEO de hoc cæleſti convivio referas, & hic divinus cibus in ſubſtantiam tuam convertatur. Certè ingratitudo magna eſſet hoc negligere, & ſignum vel mortis ſpiritualis, vel tepiditatis ad mortem diſponẽtis: quia ignem (ait S. Bonavent. Tract. de præparat. ad Miſſ. c. 14.) poſuiſti in ſinu, & non ſentis calorẽ; mel in

ore, & non ſentis dulcedinẽ: & DEUS ingratitudinem valdè exoſam habet.

GRATIARVM ACTIONES

ſeptem pro totidem hebdomadæ diebus.

I. DOMINICA DE REGE.

1. VIde Salvatorem in medio cordis tui tanquam regẽ potentiſſimũ: tè verò tãquam reum & multorũ peccatorum conſcium aſtantem, ac veniam, atq; miſericordiam petentem.

2. Age gratias de 5. rebus. Primò quod voce tua panem & vinum convertit in corpus & ſanguinem. & adfuit in Sacramento, non ut peccata puniret, ſed quaſi Rex benigniſſimus tibi propitius eſſet, 2. Quòd in manibus viliſſimi peccatoris ſe ipſũ poſuit. 3. Quòd tãtâ benignitate orationes peccatoris ſordentis audivit. 4. Quòd os tuum intravit & in lingua reſedit. 5. Quòd in domũcula imparatiſſima cordis tui habitare conſtituit.

3. Deteſtare coram illo omnia peccata

cata tua in sæculo, in Religione &c. commissa, magnum dolorem concipe, indulgentiam pete.

4. Dilige eum toto corde, ita scilicet, ut desiderio, ac firmo proposito nihil illi cótrarium velis: nihil quod ad illum actu aut virtute, non tendat ac dirigatur, ita, vt illūm tibi ac reliquis omnibus præponas.

5. Tandem pete à Domino septem dona, similia illis, quæ B. Virgo (*ex Bonau. cap. 3. Medit.*) quotidiè petebat. 1. Auxilium efficax, vt præceptū amoris DEI compleas. 2. Vt constanter diligas proximos, &quod DEUS diligit. 3. Quod odio DEUS habet, verissimè oderis. 4. Vt humilitate, castitate, obedientia, contemptu sæculi & uniuersis virtutibꝰ exorneris. 5. Vt corpus ac mentem, dignum sibi habitaculum efficiat. 6. Vt Post hanc vitā videas oculis carnis. SS. eius humanitatem & B. Virginem; oculis mentis ipsius divinitatem clarè aspicias, atq; in æternum possideas. 7. Vt in hoc templo, & omnibus quæ sunt in toto orbe

orbe, ab universis Sacerdotibus fidelibus, dignam venerationem accipiat.

FER. II. DE DOMINO.

1 Respice Christum in medio cordis tui ut Dominum, qui pretio sanguinis te redemit, teq; ipsum veluti servum, qui per novum fervorem, ad ipsum vis redire: atq; in omnibus illi placere concupiscis.

2. Age gratias quòd in hoc Sacramẽto præsens adfuerit, ut habitaculum cordis regat, & turbam passionũ dono mortificationis cõponat. 2. quòd manibus sordescentis ac vilissimi mancipij se tractari permisit. 3. quòd tanta mãsuetudine petitiones feras excipit. 4 quòd os tuum intrauit, & in lingua tua resedit. 5. quod Rex regũ, quem Cœli non capiunt, in angusto tugurio mancipii sui manere constituit.

3. Desidera, vt ad præsentiam eius Domini tui, tota domus cordis tui quieta & tranquilla sit: ac statue apud te ipsum, te resecturum judicium, vo-

lun-

luntatem, affectus, ac sensus omnes mortificaturum, & quicquid illi displicet reiecturum.

4. Dilige eum, *ex tota anima*, submittendo illi vitam, solumq; eam conseruando ad obsequium eius, ac dirigendo cogitationes, verba, opera, ad eius beneplacitum.

5. Postula illa 7. dona de quibꝰ suprà in gratiarũ actione ad finẽ, dictum est.

FER. III. DE MAGISTRO.

1. Aspice Christum *in medio cordis tui* tanquam Magistrum, qui te viam salutis docet, & gratiam ad faciendum, quod docet, impertit: te vero respice quasi *discipulum* eius, qui ob magnam negligentiam tuam, nihil, aut valdè parum ex doctrina ejus profecisti.

2. Gratias age 1. quòd præsẽs adfuit in Sacramento vt tanquã doctor sapientissimus, viã perfectionis doceat, erudiẽdo quæ agẽda sint, aut omittenda. 2. quòd manibꝰ discipuli pervicacis se tractãdum præbuit 3. quòd tãta miseri-

ſericordia petitiones diſcipuli doctrinam cœleſtem poſtulantis audivit. 4. Quòd os intravit, & in lingua reſedit. 5. Quod magiſter Angelorum & hominum, in infima claſſe cordis tui manere conſtituit, ut te doceat perfectionem, patientiã, zelum animarũ, &c

3, Erubeſce coram eo, quòd alienus ſis à doctrina, tyro in via perfectionis: & imitatione ej9. Satue te creata omnia intellectu & affectu deſerturũ, abſcĩdẽdo inordinatũ amorẽ creaturarũ

4. Dilige eum *ex tota mente*. 1. Spiritũ ab òmni eo quod diſplicet mundãdo. 2. animã virtutibus ornãdo 3. memoriâ, intellectu, volũtate ei ãdhærẽdo.

5. Tranquiltatem mentis inquirendo, vt Chriſtus in te habitet.

6. Pete 7. dona, de quibus ſuprà dictum in prima gratiarum actione.

FER. IV. DE AMICO.

1. Reſpice Chriſtum *in medio cordis tui* ut amicum fideliſſimũ, qui te facturam & mancipium ſuum ad amicitiam ſuam

ſuam, & familiaritatem extulit: te verò cogita tanquam *amicum mensæ*, vel potiùs *mercenarium*, qui cùm conſòlationes recipis, eũ diligis; cùm autem ad emendationem flagellaris, in dilectione torpeſcis.

2. Gratias immenſas illi age: *Primò*, quia Sacramento præſens ita fuit, vt te ſibi factum per gratiam amicum viſitaret, & tecũ colloquia *dulciora ſuper mel & favum Pſalm* 18. 11. miſceret. 2. Quia manibus *amici parum fidelis*, & tepidiſſimè amantis ſe & ſua bona cõmiſit. 3. quia tam gratis auribus petitiones amici, perſeverantiam in amicitia Poſtulãtis, auſcultauit 4. quia os tuum intrauit, & in lingua reſedit. 5. quia amicus ditiſſimꝰ in cõclaui amici pauperrimi ſemper per gratiam ſuam habitare conſtituit.

3. Pudorem ac dolorem concipe de nuditate, quia virtutibus nudatus es, ac ſordidis vitiorum pãnis contectꝰ. Deſideria uirtutum accende, earum præcipuè, quarũ magis indiges, eas inſtanter pete, & aliquam (prout tempus tu-

lerit) actibus internis exerce.

4. Dilige Dominum Deum tuum ex *omnibus viribus*: id autem facies, si vires animæ tuæ (memoriam, intellectum, voluntatem) nec non & sensus ac organa corporis tui, in vnione virium ac sensuum ipsius illi offeras, & eis semper, in obsequiũ ipsius vti constituas.

5. Pete septem illa dona, de quibus supra dictum est

FER. V. DE FRATRE.

1. Respice Christum Saluatorem, *in medio cordis tui*, vt fratrem tuum natu maiorem ac *primogenitũ in multis fratribus*, qui hostes Patris æterni reconciliauit, & suos fratres effecit: teq; *fraterculum* ejus meritò minimũ, aut potiùs tali nomine prorsùs indignum, quia illi es vitâ & moribus valdè dissimilis.

2 Gratias immensas illi age, 1. quia in Sacramento præsens adfuit, vt te non inimicum doceret, sed fratrem agnosceret; ac tecum paternã hæreditatem

tatem divideret. 2. quia manibus tuis, minimi scilicet fratris se tangendum dedit, vt dum ad eum accedis, *super genua sua tibi blandiatur*, & te prima elementa virtutis docere dignetur. 3. quia tanta benignitate petitiones fratris, moribus dissimilis, & conversationis tempore ipsum tædio afficientis, audiuit. 4. quia os tuum intrauit, & in lingua resedit. 5. quia filius primogenitus æterni Patris, in cœlo iam regnans, obscurum cubiculum fratris in exilio manentis non exhorruit, sed in eo habitare sustinuit.

3. Te à tam amantissimo fratre elongatum aduerte, & de tua miseria conquerere eius intimam familaritatem, per donum orationis ardenter exopta, ac instanter postula, & omnia ad hoc donum consequendum necessaria tibi præstanda esse propone.

4. Dilige eum ex omni virtute tua, quod facies, si omni conatu te omnia mala aversaturum, & bona in præcepto posita & consiliis Evangelicis iniuncta, te perfecturum, efficaciter pro-

ponas & fideliter impleas.
5. Pete 7.] quæ ſupra dicta ſunt.

FER. VI. DE PATRE

1. Reſpice Chriſtum Saluatorem in *medio cordis tui*, vt Patrem piiſſimum, qui te in cruce, non deliciis, ſed doloribus genuit: teq; vt *Filium prodigũ Luc.* 15. ex longa peregrinatione reuertentem, poſtquam bona de manu Patris accepta in uitiis dilapidaſti, & beneficio, bonis, ac miſericordiâ eius te indigere cognoviſti.

2. Gratias immenſas illi age. 1. Quia in ſacramento præſens adfuit, vt te filium inſanum, ex terra ſteriliſſima, nẽpe ex te ipſo ad illum reuertentẽ brachiis dilectionis aſtringeret. 2. Quia manibus filii inobedientiſſimi, ſe tractandum & tangendũ tradidit. 3. Quia tanta pietate petitiones filii inobedientis ad eum redeuntis, ac veniam poſtulantis, exaudivit. 4. Quia Pater infinito amore digniſſimus, non ſolum filium nequam, reuertentem in ſuã domum recepit; ſed in ſterquilinio eius

(*nem-*

(*nempe in pectore tuo*) manere voluit.
3 Positus coràm illo, perfectionem, ac sãctitatem veram, ardenter concupisce, & posce: vt scilicet à peccatis mundus, & omni virtute exornatus illi, intellectu & affectu iugiter adhæreas, & per charitatem perfectam, *ab illo & per illum* viuas.
4. Dilige eum *ex omni fortitudine tuà*, ita scilicet, vt propter illum, vitam (si opus fuerit) & salutem corporis, & diuitias, voluptates ac honores despicias, & sine creaturis viuere assuescas.
Pete 7. vt supra medit.

SABBATO DE SPONSO.

1. Respice Christum Saluatorem, in *medio cordis tui*, vt *sponsum* dulcissimũ qui animam tuã, non quia digna erat, adamauit: sed quia voluit, & sic suæ benignitati complacuit, animamq; tuam velut sponsam eius, ipsi vinculo statûs clericalis aut religiosi copulatam, & infinitis beneficiis & donis ad amandum illectam.

2. Gratias immensas illi age. 1. Quia Sacramento præsens adfuit, vt te sibi spiritualiter iungeret, & amoris castissimo foueret amplexu. 2 Quia ille qui manibus suis omnia portat, tuis manibus se tangendum, & ore amoris se osculandum obtulit. 3. Quia orationes infidæ sponsæ, eius aspectum & amplexum postulantis audiuit. 4. Quia in sinu tuo tanquam in lecto sibi desideratissimo semper tecum pausare decreuit.

3. Afficere erga gloriam æternam, & coge teipsum, vt illam feruenter cupias, & ab hoc sæculo misero, emigrare desideres, dicq; illi, tanquam *sponso tuo*: *Cant.* 1.6. *Indica mihi quem diligit anima mea, vbi pascas, vbi cubes in meridie.*

4. Omnes hodiè affectus amoris collige, diligeq; Deum tuum, orationem aliquantulum prottahens, ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex tota mēte tua, & ex omni fortitudine tua,

5. Pete 7. dona vt suprà.

MONITIO.

Hæc formula alicui commoda visa est, ad gratias post Missam agendas.

Tu verò siue hoc,siue alio modo gratias agere non pretermittas. Id enim vitium esset ingratitudinis pessimum etiamsi exigua recepisses: sed post eximium beneficium susceptũ, intolerandum,ac si fieri posset,peius pessimo esse conspicitur. Et ideò fortassis misericordias, quas exoptas, non recipis: quia huic tanto dono tam frequenter suscepto,ingrat9 existis. Nam ut sapiẽter scripsit *S. Bernard*·Sermon. contra vitium ingratitudinis: Multos quoq́ue videmus usquè hodiè, satis importunè petentes,quod sibi deesse cognouerint sed paucos admodum novim9, qui dignas super acceptis beneficiis gratias agere videantur. Nec reprehensibile, quod instanter petimus, sed sanè petitioni negat effectum, quòd invenimur ingrati. Et fortè hoc etiam clementia esse videtur,ingratis negare, quod postulant:nè contingat nobis, ut tantò grauiùs de ingratitudine iudicemur, quantò magis accumulatis beneficiis ingrati probabimur extitisse. Ergò misericordiæ res est,in hac parte,subtrahe-

here misericordiã, quemadmodũ iræ & indignationis, exhibere misericordiam, eam sanè, de qua per prophetã ipse Pater misericordiarum loquitur dicens: Isa. 26 *Misereamur impio & nõ discet facere iustitiam.* Simus ergo huic beneficio grati, & nunquam illud sine sequenti laudum & amoris frequenti exercitio, ac gratiarum actione sumamus, ut fructus, tam accepti æterno Patri sacrificii & tam ditissimi Sacramenti, nos simul cum eo percepisse lætemur.

ALIA PRÆPARATIO & Meditationes ante & post Sacrum pro singulis diebus hebdomadæ.

I. DOMINICA.

Sic Deus dilexit mundum. vt filium suum vnigenitum daret Ioa. 3. 16.

1. SIcut olim Deus, ad mundum reparandum, vt vnigenitum suũ largiretur, elegit B. Virginem, tanquã instrumẽtum, in qua Dei filius conciperetur, ita nunc summum eidẽ mundo amorem ostensurus, eundem filiũ, quo alatur, ac sustentetur tribuit: Te

ve-

verò, tanquam instrumento ad hoc ipsum vtitur, dum panem & vinum in Sanctiss. Missæ sacrificio consecras.

2. Eleva itaq; te, &considera attentiꝰ Quis sit qui donet, nempè summus, æternus, & infinitꝰ Deus, summè bonus, sapiens, ac potens, qui ex seipso, sine vlla alia creatura beatꝰ est: cuiꝰ amor, non in verbis, sed in re ipsa consistit, bonumq; tantò pluris faciendum est, quantò maiori illud amore elargitur.

3. Consid. quid donet? scilicet *dilectissimum & pretiosissimum*, quod habet, vnigenitum suum, verum Deum & verum hominem, qui qua Deus, æquè infinitus, potens ac sapiens, atq; ipse Pater est: qua homo, habet ōnes thesauros sapientiæ ac charitatis Dei, venit ad nos velo panis & vini tectus· quia aliàs mundus splendorem eius infinitum ferre non posset.

4. Consid Cui det? Toti mundo, non tantùm Principibus, Prælatis &c. sed Christianis omnibus, inter quos non pauci valdè sunt abjecti, peccatores &c. ut eo omnes nutriantur, & gra-

tijs eius, quas in Communione concedit, roborentur.

5. Per quod medium? Per Sacerdotem, quia in eius voluntate hanc potestatem stauit, quandocũq; ille quisquis fuerit, panem & vinum consecrarit. Quare dignum est vt summo cum honore & humilitate accedat.

II. DIE LVNÆ

Rom. 8. *Qui proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, quomodò non omnia cvm ipso donaret?*

1. Consid Liberalitatem Æterni Patris, qui omnia in tuum commodũ creauit, quia *omnia*:, 1. Corinth. 3. *uestra sunt, siue præsentia siue futura.* Cuius charitas etiã vnigenitũ, quem sibi æqualẽ in æternitatẽ genuit, tibi donat, non tantùm, ut semel mortuus redimeret, sed quotidiè oblatus vitam repararet.

2. Consid. Quid? unà cum hoc dono omnia pariter tibi tradit, titulum scilicet, quo omnia obtineas. Hinc dat Angelos, qui te custodiant ac juvent:

dat

dat gratias & virtutes, quibus exorneris & sanctificeris: dat merita. & satisfactiones filij vt tuas suppleas: dat tẽporalia, quibus prosunt: dat æterna, vt spe, ea obtinendi, lætificeris: dat se ipsum: supremum bonum vt eum hic contempleris, & in beatitudine, ipso per claram visionem fruaris. In horum omnium pignus, dat vnigenitũ his speciebus tectum, vt satieris. Imò dat eũdem, in oblationem quam quotidiè offeras, & per eam, quæcunque petieris, obtineas. Et nè timeas repulsam, quia tu licet Sacerdos non satis dignus es, ipsemet Vnigenitus est *Sacerdos simul & hostia*: vt petat, & exaudiatur pro te. Ergò & tv vide, vt talem patrem ames, eiq; confidas, pro tali filio vitæ & animæ tuæ non parcas, sed eius obsequio te ac res tuas omnes consecra, ut hanc tui ipsius oblationẽ suscipere non dedignetur.

III. DIE MARTIS

Ioan. 10. *Ego sum Pástor bonus. Bonus Pastor dat animam suam pro ouibus suis.*

Quoniam Marci 10. dicitur: *Nemo est bonus, nisi solus Deus*.

1. Consid. Christum Pastorem esse uerum Deum, bonum per essentiam, imò & bonitatem infinitam, atq; omnis boni fontem: Hinc cum bonum sit obiectum amoris, infinito amore dignus est, quo eum merito, si tantùm posses, amare deberes.

2. Consid. In qùo sit Pastor bonus? quia scilicet facit omnia, quæ pastor bonus facere potest, pro ovibus suis. Descendit de cœlo, ut eas redimeret: vitam exposuit, ut illæ viuerent, sanguinem fudit, vt hoc velut lytro liberarentur, nec his contentus, quotidiè de cœlo descendit, ut eas corpore & sanguine pascat ac satiet. Nec sibi quicquam quærit, sed ouibus omnia.

3. Consid. Per quem tradit? nè pastus hic in terra deesset, curam eius deferendi tibi commisit: ut pro te, atque omnibus ovibus hunc panem dul, cissimum, *per consecrationem*, præsentem facias.

4. Consid. Pro quo? Oves offerri solent

ſent, ceu ſacrificium in omnium commodum : at hic ipſemet paſtor ſeipſũ in commodum, imò in cibum ac potum ovium ſuarum offert. Quare dignum eſt vt tu etiam ſimile præſtes atq; ad eius gloriam te ipſum in ſacrificium ei offeras, jugulans in te, quicquid ei adverſatur.

IV. DIE MERCVRII.

Ioan. 15. *Ego ſum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum.*

1. Conſid. Quod Chriſtus, Deus, & homo, ſit *vitis*, ex qua eſſe, & virtutẽ omnem accipiunt homines, qui ſunt palmites modò ipſi uniti ſint. At quomodò fiet unitio, ſi vitis in cœlo ſit & palmites in terra? Deus poteſt hoc præſtare, res valdè diſtantes uniendo inter ſe, etiamſi neutra locum deſerat. Itaq; vitis (licet in cœlo manens) tecta accidentibus, in domum juſti, tanquam veri palmitis deſcendit, ut vel per âmorem uuiatur.

2. Con-

2. Consid. Quo fructu fit hæc coniunctio? eo scilicet, ut talis sit palmes, qualis vitis, quæ in illum influit, ac fructus proferat tali vitæ dignos, nēpè fructvs charitatis, misericordiæ, tēperantiæ, castitatis, obedientiæ, patientiæ, similes illis, qui fuerunr fructus Christi, qui se dat in cibum & potum tuum, ut ei assimileris: quia communiter tales in hominibus humores generantur, quales fuerint cibi, quibus nutriuntur. Ej itaq; coniungaris, nè ab eo seperatus, ad omnia inutilis fias, præterquam ad ignem, ut in æternum ardeas.

3. Consid. Sacerdotes ipsi sunt divinæ huius unionis instrumēta, dum verbis consecrāt vitam illam præsentem faciunt, & cùm eam hominibus porrigunt, tanquam palmitibus coniungunt, sicut ipse Dominus dixit Ioan 6. *Qui manducat meám carnem, in me manet & ego in eo*: manet in me, & viuet propter me, sicut palmes vivit, ac suo tempore virescit, fructus fērt, &c. quamdiù viti coniungitur.

V. DIE

V. DIE IOVIS

Ioan. 14. *Ego sum via, veritas, & vita.*

1. Considera Quòd Christus sit Via salutis & perfectionis, per quem ad Patrem cœlestem eundum est. Per hunc enim solum illi placebis, gratiamq́; in oculis eius invenies. *Via*, per quam ad vitam pervenies, & ad præmium in hac vita peregrinantibus per fidem promissum. *Via*, per quam ad sanctitatis culmen, & contemplationis montem ascenditur. Per eã enim vera humilitas, obedientia, patientia. aliarumq́; virtutũ perfectio obtinetur, imò communiũ necessitatum tam corporalium, quàm spiritualium remedium, necnon priorum omnium desideriorum complementum, partim per oblationẽ huius sacrificij, partim sumptionem ipsam. *Surge* itaq́; *& manduca* viaticum, ut cum Helia. 3. Reg. 19. ad montem Dei *pervenias.*

2. Consid. Idem Christus est *Veritas* quam omnia sacrificia, ac ceremoniæ vete-

veteris legis significabant. In eo verã sanctitatem, quam vetera illa innuebant quidem, sed non largiebantur *Veritas*, in qua ueritates omnes, quas fide credere opus est, summariè continentur; idemq; hoc Sacramentum per excellentiam dicitur *Mysterium fidei*, quia in eo creditur Filij Dei Diuinitas Omnipotentia, Maiestas infinita, imò & processio à Patre, Incarnatio, Passio ac mors ipsa cum fructibus suis. Excita itaq; fidem tuam, quia eum hic præsentem habes, qui nec fallere potest, nec ea quæ promisit, prætermittet, est deniq; *Veritas* cui conformari debent, quicunq; vivunt, & in Veritate agunt sine ulla fraude ac fictione. Huic Veritati te cóforma & nõ aberrabis.

3. Consid. Quòd sit *Vita*, sine qua, quicquid est, *mors* est. Est *Vita animæ* tuæ, ideoq; in hoc Sacramento est, vt qui eum sumpserit *Vitam gratiæ*, eamq; copiosam accipiat. *Vita etiam*, quia ipse est *resurrectio & vita*. Et quamvis hic semel moriaris ille tamen te gloriosum suscitabit. Est *Vita beata*, quia

qui

qui manducat hunc cibum, *viuet in æternum*, & suo tempore suscitabitur, vt cum Christo in æternum regnet, *Vita*, cui debes vitam tuam conformare, vt cum Apostolo *Gal.* 2. dicas: *Viuo ego, iam non ego, viuit autem in me Christus.* Deniq; est *Vita*: quam omni studio quærere debes in præmium omnium laborum tuorum, vt eum videas, ames, eoq; fruaris in æternum.

VI. DIE VENERIS.

Ioan. 9. *Quamdiu in mundo sum, lux sum mundi.*

1. Verba sunt Salvatoris prolata in sanatione cœci nati, quem curavit expuens in terram, & facto luto, liniuit super oculos eius. In quo miraculo significabatur unio Personæ Verbi diuini cum natura humana, per quam unionem Lux spiritalis cæcis concessa est Id ipsum præstat adhuc hodiè *in hoc Sacramento*, in quo Verbum Incarnatũ cum accidentibus terrenæ substantiæ coniunctum, lucem se recipientibus

con-

confert. Itaq; animo perlustres omnia loca, in quibus fuit, invenies eum verè fuisse lucem mundi, cùm enim in Bethleem nasceretur, claritas Dei circumfulsit pastores. In Epiphania, Reges quidem exteriùs per stellam, sed multò clariùs per se ipsum interiùs collustrauit. In Purificatione ita Simeoni sanctissimo seni illuxit, vt eum Lumen ad revelationem gentium appellaret, & de initio prædicationis ait Isaias cap. 9. *Sedentibus in regione vmbræ mortis, lux orta est eis*, qui toto vitæ ipsius tempore perseveravit, donec in cruce expiraret, *nè tenebræ fierent super terram a sexta vsq; ad nonam.* quia scilicet Christus *Lux mundi*, indè descendit ad limbum Patrum, in inferiores partes terræ, ut locum illum tenebrosum illustraret, quin & cœlū ipsum Empyreum novam ex eius ascēsione *lucem* accepit, de qua dicitur Apoc. 2. *Claritas Dei illuminat illam, & lucerna eius est Agnus.*

2. Consid. Nè Christo hinc abeunte perpetuæ tenebræ mundū occuparēt;

Sapi-

Sapientia Divina modum invenit, quo idẽ ille, qui cœlum illuminat, mundum etiam inferiorem (inde tamen non penitùs deſcendendo) præſens licet velo accidentium tectus, colluſtraret, adeò, ut intra communicantis viſcera receptus, eum ita illuminet, vt in paradiſum eum convertat.

3. Conſid. Quos effectus hic Sol in anima efficiat? Implet enim illam divinarum inſpirationum *ſplendore*, quo fidei lumen ampliùs illuſtratur, gratiæ fulgor augetur, ignis charitatis accenditur, & virtutum omnium affectus exſtimulantur, vt potentiæ omnes opera ſua, cũ lætitia ſicũt ad ſolis præſentiam in hoc mũdo viſibili accidit, exequantur.

Quare *accede & tu ad Deum vt illumineris, & facies tuá non confundatur*.

VII. SABBATHO.

Mat. 2. *Ecce ſpõſus venit exite obviã ei.*

1. Conſid. Quis ſit *Sponsus*? cuius nomen reticetur, quia eſt ineffabile, & admi-

admirabile, ipſum ſcilicet *Verbum divinum*, quod in thalamúm Virginis venit, ut nuptias cum humana natura celèbraret, coniungens eam ſecum in vnitate perſonæ. *I*dem ille nunc è cælo deſcendit panis accidẽtibus tectus, vt in thalamo cordis tui, animam tuã ſibi deſponſet: at quis quantuſq; eſt? Filius Æterni Patris, & ſplendor gloriæ ejus, quo nemo pulchrior, ditior, potentior, in quo repoſiti ſunt omnes theſauri infinitarum divitiarum. Et quamvis tectus ad te veniat, intus autem totam maieſtatem, & amplitudinem ſecum defert, & cum eadem gloria eſt in cœlo, & in hoc Sacramento.

2. Conſid, *Quæ ſponſa*? anima tua, quæ quantum ille pulchritudinis, tantum habet deformitatis, quæ tot peccatis fædata eſt, neq; fidem illi hactenùs servavit: & tamen tam bonus ille, ac benignus eſt; ut non tantùm parcat adulteræ, sed iterum ad eam redeat amicitiam denuò cum illa, ſi velit, initurus, dicens Hier: Cap, 3. *Revertere ád me & ſuscipiam te.*

3· Con-

3. Consid Qualis sit hæc *coniunctio*? maior quam in alijs nuptijs, quia ibi coniuges fiunt una caro, hic fiunt vnus Spiritus. Vnus, 1. propter unionem charitatis. 2. propter conformitatem voluntatum. 3. propter similitudinem in actionibus. 4. vnus in rebus omnibus quæ ad alterum spectant, quia uterq; eas accipit tanquam proprias.

4 Consid. qui sint *affectus*? amicitia intima, familiaritas maxima, in oratione, in delitiis contemplationis, fiducia ingens in petendo, efficacitas in impetrando, solida rerum temporalium renuntiatio, in solis æternis quærendis voluptas, lætitia in adversitatibus, in aliis iuvandis zelus. Imò vt vno verbo dicatur, Coniuges, sunt, habent bona communia, Anima habet sponsum Deum: quomodò non etiam omnia cum ipso habebit? attende, iam sponsus te accedit, orna te virtutibus, vt ei obviam procedas, neq; ab ipso reijciaris, tanquam ea, quæ *neq; oleum in lampade habeat, neq; vestem nuptialem vt admittatur ad nuptias, nec eyci-*

eijciatur foras, ligatus manibus & pedibus in tenebras exteriores.

ALIÆ MEDITATIONES
de 7. Virtutibus

CElsissimum hoc Sacramentum est, simul & *Memoriale* (Psal. 120. 4.) *mirabilium Dei*, & summa quædã mysteriorum fidei nostræ, ideoq; sufficeret ad meditationes totius peregrinationis nostræ. Quia Devs, vti nobis hic animæ alimentum dedit, ita etiam aliam tribuit refectionem pro intellectu, vt euolvat, & explicet tot mysteria abdita, quæ in hoc uno continentur. Ac de utroq; intelligi potest illud Ecclesiastici Cap. 15. *Cibavit illum pane vitæ*, in ipsa communione, *& intellectus* in meditatione, *& aqua Sapientiæ salutaris potavit illum* in manifestatione supremorum mysteriorum, quæ in hoc vno Sacramento continentur. Et quidem summam aliquam horum posuit in 7. Virtutibus heroicis, quas hic exercet, & sunt.

1. *Humilitas*, quâ suam amplitudinem & splendorem tegens, eò se demittit, vt fiat cibus hominum.

2. *Obedientia*, cùm ad ipsa verba consecrationis, venit é cælo ad Sacramẽtum, in quo sinit seipsum, hinc indè portari pro voluntate hominum.

3. *Misericordia*, faciens seipsum, medicum & medicamentum pro nostris infirmitatibus & personaliter ad eas reparandas descendẽs.

4. *Liberalitas*, cùm benedictiones suas spirituales, largâ & profusâ manu per hoc mysterium nobis largitur, dans se, & omnia simul.

5. *Charitas*, cùm vult esse semper nobiscum, & quidem omnibus unitus per maximam unionem, quæ mortalis huius vitæ statvi conveniat.

6. *Patientia*, cùm iniurias tolerat & contẽptꝰ, quos patitur quotidiè in hoc Sacramẽto ab ijs, qui indignè illud tractãt, tàm hæreticis, quã peccatoribus.

7. *Perseverantia*, in rebus omnibus, usq; ad finem mundi, & in singulis Hostijs, quamdiù Sacramentales species perdurant.

ALIÆ

ALIÆ PRO VARIIS *Anni temporibus*

QVemadmodum Ecclesia Catholica sciẽs varietatẽ exercitiorum solere tollere tædium eorum, voluit infirmitati nostræ sese accommodare, diuidens annum in diversa tempora, *Adventus* scilicet, *Quadragesimæ*, *Paschatus*, &c. atq; assignare singulis diversa officia, tàm in sacro ipso, quàm in septem horis Canonicis: vt hæc varietas novitate, quam secum affert deuotionem foueat. Propter eandem causam accommodando nos spirituali Ecclesiæ, decet ut meditationes varias diversis anni temporibus accommodatas, assumamus, pũcta indicãdo quæ fusiùs in opere meditationum explicantur.

TEMPORE ADVENTVS.

Prima pars anni Ecclesiastici est *Adventus*, in quo Ecclesia agit de præparatione ad Nativitatẽ. Hæc meditationi pro hoc tẽpore usui esse poterunt.

I. DO-

I. DOMINICA.

De Adventu Dei Iudicis ad Adamum.

1. Conſid. Quomodò Adamus in paradiſo peccauerit comedendo pomum ſibi à Deo prohibitum.

2. Conſid Quomodò Deus, peccato admiſſo venerit, vt eum paradiſo excluderet, & mortis ſententiam, quam erat meritus intimaret,

3. Conſid. Mox officio Iudicis in paternum amorem commutato, cum iratus eſſet, miſericordiæ recordatus eſt, promittens Adamo *Mediatorem* & *Redemptorem*, reuelato Sacroſanctæ Incarnationis myſterio, ad eius miſerias rele vandas.

4. Conſid. Quantùm Adamus hac promiſſione conſolatus fuerit gratumq́ animum oſtenderit, pro tam excelſo beneficio, glorificando Deum ita benignum, ut infinitos fauores, & gratias promitteret ei, qui æterna tormenta ſe promeritum agnoſcebat. Atq́ hinc toto vitæ tempore vix cum

ſummo deſiderio videndi Salvatorē, per quem tanta beneficia ſe accepturum ſperabat.

Applicatio. Hic idem *Salvator*, in hoc Sanctiſſimo Sacramento ad te venit, vt te viſitet. Et quamvis peccata tua digna erant, quibus ſe judicem ſeuerum exhiberet, eaq; puniret; non tamen ea ratione jam venit; ſed ſicut Pater miſericors, vt hoc divino cibo, tibi indulgeat, quia panis eſt vitæ deſtinatus ad reparanda damna quæ intulit alterius cibi ſumptio. Per hunc ſiquidem liberaberis à morte, reſtitueris paradiſo gloriæ & vitæ æternæ, Et propterea hic panis divinus ſignificatus fuit, per fructum *arboris vitæ*, quæ erat in medio paradiſi.

II. DIE LVNÆ

De SS. Patrum deſiderijs.

1. Conſid. Patres antiqui illuſtriores habebant notitiam *Aduentus Salvatoris* in Mundum, quem orationibus, ſacri-

ſacrificijs, aliiſq; ſanctis actionibus ſępe ſollicitabant dicentes: Pſalm. 84. *Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam: & ſalutare tuum da nobis.* Ita Pſal. 150. *Viſita nos in ſalutari tuo. Veni Domine & noli tardare, relaxa facinora plebi tuæ:*

2. Conſid. Ijdem Sancti, cùm in vita ſua huius deſiderii compotes non fierent, etiam poſt mortem idipſum in ipſis permanſit, in obſcuro illo limbi carcere, vbi petentes promiſſum ſibi reparatorem, clamabant dicentes Iſa 45. 8. *Rorate cœli deſuper, & nubes pluant iuſtum; aperiatur terra, & germinet Salvatorem.*

3. Conſid. Ita perſeuerarunt per aliquot annorum millia, in eodem deſiderio, ſemper petentes & clamantes ad Deum, donec tandem venit fœlix illud tempus, quo hoc myſterium fuit expletum, tempus inquam, quo nos fruimur.

Applicatio. Longè feliciores nos ſumus, ad quos *Saluator noſter* quotidiè venit è cœlo deſcendens ad viſitãdos

habitatores terræ, vt immensis donis ac beneficiis cumulet eos, qui feruenter eius Advētum Spiritualem in animas suas expectant, expetunt, atq; ad illum dignè se præparant. Proindè iure optimo nobis dici potest. Luc. 10. *Beati qui uident, quæ vos videtis.*

III. DIE MARTIS.

De colloquio Angeli & B. Virginis

1. Consid. Quantum sit beneficium & quanta dignitas, quòd Angelus Gabriel à Deo missus est ad B. Virginem Legatus, vt supremam dignitatem (vt esset *Máter Dei*) nuntiaret.

2. Consid. Quantâ reverentiâ illam salutaverit, dicens: *Aue gratia plena Dominus tecum?* Et stupefactæ, ait: *Ne timeas Maria, quoniam invenisti gratiam apud Deum:* adhuc dubitanti de modo addit; *Spiritus Sanctus superueniet in te.*

3. Consid. Quomodò B. Virgo magnâ humilitate, obedientiâ ac fiduciâ, dixerit: *Ecce Ancilla,* *Appli-*

Applicatio. Eodem modo divina inſpiratio, ſeu bonus Spiritus, venit ad animam puram pij Sacerdotis, & ad cõmunionem ſe præparãtis; dicens, *Aue* anima pia, quæ iuxta capacitatẽ tuam es *gratia plena*, Propter quam & *Dominus tecum* eſt, & nunc recens ad te venire vult, vt maneat apud te. Si autem ex tantæ maieſtatis conſideratione puſillanimis fias, addit: *Ne timeas* quia *in veniſti gratiam apud Deum* qui te miniſtrum elegit, ad hoc divinum ſacrificium offerendum, optatq; intra cor tuum, ſibi hoſpitium collocare. Si de modo tanti myſterii dubitas, ait: *Spiritus ſanctus ſuperueniet in te &c.* Spiritus ille, qui te implevit, cùm Sacerdos factus es: ille nunc in te etiam ſuperueniet, vt in hoc myſterio ritè præſtando te adiuuet, & virtus Altiſſimi gratiâ ſuâ te protegens, ita obumbrabit, ut cum puritate ipſũ, hoſpitio ſuſcipias. Itaq; excitare & tu pariter dicens: Ecce ſervus Domini indignus qui eius Sacerdos ſim, *Fiat* in me & per me, juxta verbum eius,

Ipse potens est facere, quod dicit, vt cum S. Augustino dicas: *Domine, da quod iubes, & iube quod vis.*

IV. DIE MERCVRII.

De Mysterio Incarnationis.

1. Consid. Quòd Filius Dei hoc Mysterio optimè contentus fuerit. 1. Quia videbat se implêsse id, quod hominibus promiserat, ad eorũ reparationẽ.
2. Quod Patrem cœlestem glorificasset, à quo in mundum missus erat, atq; ita obtulit se Patri æterno, ad parendum ei in omnibus vsq; ad mortem.
3. Consid Quod idem Filius, magno amore animam & corpus sacratissimũ complexus sit, cum certo animi decreto nunquam deferendi, quod semel accepit. Itaq; & animam in illo primo instanti innumeris bonis replevit: & corpori postquam mortem pro humano genere obiisset, maxima bona promisit
4. Consid. Quomodò Sanctissima Parens

rens exemplo filij, admodum contēta fieret, videns iam ex parte impletum totius generis humani, ac ſuū etiam deſiderium de hoc SS. myſterio futuro conceptum; maximè cùm videret ſe tot donis ac favoribus, ex Dei præſentia (quem intra ſua viſcera gerebat) impletam eſſe.

Applicatio. Eodem modo idem Dei Filius, infinito amore motus, ad te in ſacra Communione ingreditur tanquā cibus tuus ſpiritualis, vt te quā tenerrimè complectatur, tibiq; intimè vniatur, animo nunquā te deſerendi (niſi tu ipſe illum priùs reijcias) ad deſideria cordis tui implenda, mira cœleſtium donorum ſuauitate. Itaq; excitabis in anima, vehemens perfectæ Iuſtitiæ deſiderium, vt, juxta illud Chriſti promiſſium Math. 5. *Beati qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam, quoniam ipſi ſaturabuntur*, tu hic in exilio quoad licet, & ibi in gratia, aliquandò perfectè ad eius gloriam perfruaris.

V. DIE IOVIS.

De S. Ioannis Visitatione & Sanctificatione.

1. Consid. Quomodò Saluator, nè in vtero Matris latens esset otiosus, cœpit statim opus redemptionis in S. Ioannem exercere, communicando ei insigne beneficium, idq; duplex, 1. *gratiam sanctificationis* cum charitate, & reliquis virtutibus infusis. . *Gratiám actualis devotionis*, cum dono contemplationis, lætitiâ spirituali ac mentis iubilo.

Applicatio. Idem Dominus nunc in SS. Sacramento latens ad te venit, vt easdem gratias tibi largiatur, modò te dignè præpares, quá secundùm internam dispositionem tuam, earum particeps fias.

2. Consid. Quales affectus in vtriusq; Pueri Matre fuerint, 1. in Elizabetha affectus humilitatis & admirationis, cum diceret: *Vnde hoc mibi, vt veniat Mater Domini mei ad me?* 2. Affectus laudis & gratitudinis in SS. Deipara, cùm

cùm dixit: *Magnificat anima mea Dominum &c.*

Applicatio. His duobus affectibus diſponetur item anima ad duas prædictas gratias in SS. Communione recipiendas.

VI. DIE VENERIS

De dubitatione S. Ioſeph.

1. Conſid. Quomodò S. Ioſephus, videns Sanctiſſimam Deiparam uterum geſtare, ab ea ſe ſubtrahere voluerit, donec Angelus à Deo miſſus, conſolās eum, monuerit, vt Coniugem acciperet: eò quòd hoc totum à Deo eſſet.

2. Conſid. Quâ humilitate, reverentiâ, ſtupore S. Ioſephus B. Virginem aſpiceret, tanquam vivi Dei templum. Item quo amore ac diligentiâ eidem exindè ſervierit propter Deum ac Dominum ſuum, quem in ea latentem agnoſcebat. Et viciſſim quam incenſâ charitate ac cœleſti gratiâ, SS. Deipara cum Ioſepho Sponſo loquebatu

cum de arcano Divinæ Incarnationis Myſterio erudiens, Sic hi *duo Seraphin*, ſe ſe invicem ad Deum laudandum, eiq́ſ ſummo fervore ſerviendum accendebant.

Applicatio. Simile quid tibi aliquando accidit, quando ob exiguam tuam fidem. pietatem, &c. à SS. Cõmunione te ſubtrahis, donec cœleſti aliquâ inſpiratione erectus vivaciori fide, humilitate ac fervore denuò recipias, & effectus velut alter Ioſeph .i. CRESCẼS, donorum cœleſtium augmentũ, cum inſigni huius S. Myſterij notitia accipias, ac tum etiam incenſa cum ipſo Domino colloquia ac gratiarum actiones vſurpare debeas.

VII. SABBATHO.

De itinere ex Nazareth in Bethlehem.

1. Conſid. Quomodò Chriſtus relictâ Hieruſalem hanc civitatulam elegerit, vt ibidem naſceretur, ac ſeipſum mundo manifeſtaret.

2. Con-

2. Conſid. Quantũ honorem hæc vrbecula, ex Chriſti Nativitate acceperit, vt ad eã Angeli, Reges, &c. paulò poſt acceſſerint, ac plurimi etiã Chriſtiani eodẽ poſtea peregrinati fuerint, vt ex S. Hieró: & aliis hiſtoricis patet.

Applicatio. Simili modo dignatur idem Dominus, etiamnum venire è Cælo, atq; ingredi in pectus viliſſimi homuncionis, atq; ita, illud nobilitat, efficitquè alteram *Bethlehem*, *Domum panis*, pane vitæ cor tuum roborans, ac deſideria pia exſatians.

ALIA MEDITATIO
à Nativitate ad Septuageſimam.

HOc eſt ſecundum anni Eccleſiaſtici tempus, in quo Eccleſia 7. Salvatoris Myſteria celebrat, quæ in Miſſa renouãtur. His ergo meditandis te te ipſum variè excitare poteris.

I. DOMINICA
De Ipſa Chriſti Nativitate.

1. Consid. Quomodo Deus Supremus, cùm seipsum mundo, vti toties promiserat, manifestare vellet, elegerit pauperibus pãniculis involvi, atq; in præsepio, animaliũ mẽsa reclinari.

2. Consid. Quomodo Angeli è cœlis magno numero prodeuntẽ Dominum suum laudibus ac cãticis celebrârint, eiusq; ortum Pastoribus nuntiarint.

Applicatio Pari modo, nunc quotidie in Missa Christus Dominus manifestat seipsum tectus atq; inuolutus accidentibus *panis & vini*: atq; ita in sacra altaris mensa reponitur, tãquam esca hominum futurus. Sed Angeli (inuisibiliter licet) eidem assistent, ac fidem charitatemq; celebrantium excitant, de quo Ecclesia in Præfatione canit: *Vt dum visibiliter Deum cognoscimus, per hunc invisibilium amorem rapiamur.*

II. DIE LVNÆ.

De Circumcisione.

1. Quomodo, Christus post Nati-

Nativitatem non diù diſtulerit incipere myſterium ſalutis noſtræ, ſuſcepto Sacratiſſimo IESV nomine, quod Salvatorem ſignificat.

2. Conſid. Quomodo, nè gratis officij ſui poſſeſſionem adiret, primitias pretioſiſſimi ſui ſanguinis effuderit, præbens exemplum raræ humilitatis, patientiæ, obedientiæ & charitatis.

Applicatio. Non abſimili modo in Miſſa præſtat etiamnum IESV, ſive Salvatoris officium erga fideles, applicans vnicuiquè pretioſi ſanguinis ſui pretium, præbens exemplum raræ *humilitatis*, cùm figuram adeò humilem ſuſcipit, *patientiæ*, (in tolerandis injuriis, quæ ſæpè in hoc Sacramento inferuntur) *obedientiæ* (dum quotieſcũq; panis à Sacerdote cõſecratur præſens adeſt) & *charitatis*, cùm adeò profuſè ſeſe omnibus communicat.

III. DIE MARTIS

De Epiphania.

1. Conſid. Quomodo Saluator, licet

adhuc infantulus, ac in præsepio jacens, ostenderit omnipotentiam svã ac gratiæ cœlestis efficacitatem, quâ ex Oriente deduxit tres illos Reges, cum tanto fervore, vt se coram illo prosternerent & offerent *aurum* tanquam Deo, *myrrham* tanquam homini mortali: *& thus* tanquam summo Sacerdoti.

Consid. Quantâ lætitiâ SS. illi viri affecti sint. 1. videntes stellam, quæ ipsos deduceret. . videntes puerum quem à Spiritu S. edocti, verum Regem agnoscerent. 3. audientes vocem Angeli monentis, vt aliâ viâ in Patriam redirent:

Applicatio: In Missæ iisdem sacrificio, suam omnipotentiam multis ostēdit, efficitque vt omnes fideles, ac præcipuè Sacerdotes se coram illo prosternant agnoscantque sub parva hostia latentē verum Deum & hominem, simulqué summum Sacerdotem Psal. 109. *Secundum ordinem Melchisedech.* Hinc etiam ex hac notitia offerunt ei tres ferventes affectus: amoris, mortificationis &

nis, & orationis, expectantes ab immensa eius liberalitate, ingentem retributionē ac cœlestes inspirationes, quibus viam intelligant, quá ad Patriam cœlestem per peccatum amissá revertantur.

IV. DIE MERCVRII.

De Præsentatione in Templo.

1. Consid. Quomodò Christus desideratus omnibus, sese Patri Æterno obtulerit. 1. in gratiarum actionem ob collata mundo beneficia. 2. ad placandam iustissimam ipsius iram. 3. ad consequendam pro omnibus copiosam misericordiam.

2. Consid. Quomodò idem Dominus S. Simeoni seni, & Annæ Prophetissæ (qui magno eius vidēdi desiderio tenebātur) sese manifestaverit, tribuens eis gratiam, non tantùm vt cum lætitia agnoscerent, sed etiam aliis prædicarent.

Applicatio. In Missa pariter, idem Dominus quotidiè se offert Patri Cœlesti

lesti. Heb. 9. *Vt appareat vultui Dei pro nobis*, ad eosdem fines supradictos, nobisq; præcipuè Sacerdotibus, præbēs lumen, ut agnoscāt & benè viuāt.

V. DIE IOVIS
De fuga in Ægyptum

1. Consid. Quomodo supremus Dominvs, *tectus nube candida* suæ humanitatis, vt prædixit Isa. c. 19. 1. susceperit longum iter ex Nazareth, *vt ingrederetur Ægyptum*, ibiq; tunc *commota sunt simulacra in Ægypto &c.*

2. Consid. Quomodo idem Dominus cum suis parentibus, in terra illa steri li posuerit semina perfectæ sāctitatis, quæ postmodum excreuerunt, ac fructum copiosum tulerunt in tot myriadibus Anachoretarum, qui ibidem sanctissimè vixerunt.

Applicatio. Et nunc etiam in Missa idem Dominus longum iter suscipit è cœlo in terram (quamvis tamen cœlum non deserat) tegens seipsum accidentibus panis & vini, ut in cordibus

nostris

noſtris vitia penitùs deſtruātur & perfectionis Evangelicæ (quæ in Eccleſia ſemper floruit) ſemen iaciatur.

VI. DIE VENERIS
De Inventioue inter Doctores

1. Conſid. Quomodo Chriſtus Dominus ipſa Sapientia Æterna in contemptibili illa Pueri ætatula delitеſcens, magna cum humilitate, modeſtia, ac ſapientia, in medio Doctorum responſis ac interrogationibus aptiſſimis admirationem moveat.

2. Conſid. Quomodo idem Dominus poſt triduum in templo, à Parentibus mœrore oppreſſis invētꝰ, cum ijſdē ſūma humilitate atq; obedientiâ deſcenderit in Nazareth.

Applicatio. Sic nunc in SS. Euchariſtia, dignatur ingredi in corda fideliū, tanquam Magiſter Magiſtrorum, & Doctor Doctoruш: docens legem perfectionis cum ſumma admiratione audientium verba, quæ internè illis loquitur: & qui illum ibi cum lachrymis quæſi-

quæſierit, inueniet eum, ſecumq; deducet domum, vt habeat comitem ſuæ peregrinationis in hac miſera vita.

VII. SABBATHO

De Baptiſmo Chriſti

1. Conſid. Qvomodò *Agnus Dei* Ioan. 1. puriſſimus, venerit ad Ioannem humanitate tectus, & tanquam peccator aqua perfuſus ſit.

2. Conſid. Quomodò cæli ſtatim aperti ſint, & Spiritu S. in columbæ ſpecie deſcendente, vox Patris audita eſt. Math. 3. *Hic eſt Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui.*

Applicatio. Non aliter nunc in Miſſa, Chriſto ſpeciebus panis ac vini tecto, atq; ad nos deſcendente aperiuntur cœli, vt dona cœleſtia in nos effundantur ac Pater cœleſtis illuſtrationis ſuæ voce teſtatur. hunc eſſe filiū unigenitum propter quem alii adoptiui diliguntur.

Pro tribus ſeptimanis à Septuageſimá ad Quinquageſimam.

POterunt hoc tempore conſiderari 7. convivia Chriſti, quibus repræſentantur ea, quæ in hoc cœleſti convivio peraguntur.

I. DIE DOMINICO

De nuptijs in Cana Galilææ:

1. Conſid. Quomodò Chriſtus invitatus ad nuptias ab hominibus tenuioribus, venire non recuſauerit, vt illis benefaceret.

2. Conſid. Quomodò vino deficiente juſſerit hydrias 6. impleri aquâ, quam ipſe in vinum valdè præſtans conuertit, ut defectum quo laborabant convivæ ſuppleret, & ipſis aliquid lætitiæ conferret.

Applicatio. Simile quid in hoc cœleſti ſpiritualium nuptiarum convivio geritur, in quo Sacerdos infundit in

calicē

calicẽ vinum aquà miſtum,, quod ipſe Dominus vnà cum Sacerdote convertit in ſuum ſanguinem pretioſiſſimum, vt hac ratione, fidelibus indulgeat, eoſq; confortet, ac ferventis amoris vino inberiet.

II. DIE LVNÆ

De convivio apud Phariſæorũ Principem

1. Conſid. Quomodo Chriſtus a Principe quodam Phariſæorum invitãtus, præclaræ tradiderit convivis humilitatis documenta, adeò vt vnus ex illis diceret. Luc. 15. *Beatus qui manducabit panem in Regno Domini.*

2. Conſid. Quomodo Chriſtus (vt huic respondeat) affert parabolam hominis, qui multos invitârat ad nuptias, ſed ijs ſeſe excuſantibus(1. ob villam. 2. juga boum. 3 vxorem ductam. alios invitavit, & hos cœnam ſuam non guſtaturos prædixit.

Applicatio. Significat beatum eſſe. qui hunc panem S. Euchariſtiæ in Ec-

cleſia militante comedet; quia aliter comedet in triumphante: caueant tamen alii qui invitãtvr, nè ſe excuſent, quia alii humiles (ipſis excluſis) admittẽtur, neq; alii deerũt in domo Dei.

III. DIE MARTIS.

De convivio S. Matthæi Luc. 5. Matt. 9.

1. Conſid. Quomodò Chriſtus poſt conuerſionem S. Matthæi, aſcenderit in conviviũ cùm aliis publicanis: & quamvis Phariſæi murmurarent, non tamen abſtinuit vt peccatores converteret.

2. Conſid. Ad murmurationem Phariſæorum de conuerſatione cum peccatoribus reprimenda, adducit exemplum filij prodigi, cui conuerſo pater occidit vitulum ſaginatum, & fecit conuiuium.

Applicatio. SS. Patres per vitulum ſaginatum intelligunt Carnem Chriſti quæ in hoc Sacramento datur etiam peccatoribus, ſed ijs, qui pænitentiam de peccatis egerunt, quare pius Pater non dedignatur cum iis comedere

dere, & proprium ferculum communicare, scilicet seipsum.

IV. DIE MERCVRII.

De convivio Zachæi.

1. Consid. Quanto desiderio optârit Zachæus Christum videre, vt præcurreret, ascenderetq; in arborem sycomorum. Hinc Christus ei descendere iusso denunciat, se eo die apud ipsum velle manere.

2. Consid. Quòd magna fuerit facta in tota illa domo mutatio, adeò vt Christus eam prævidens dixerit Matt. 19. *Hodie salus huic domui facta est.*

Applicatio. Vt peccator (qui extra se ambulat per res huius mundi dispersus) intelligat per pœnitentiam ad seipsum redire, statim enim Deus cor eius ingredietur, & in hoc SS. Sacramento integram præbebit sanitatem.

V. DIE IOVIS.

De Conuivio 5. panum, pro multitudine.

1. Con

1. Consid. Huius simplicis plebeculæ pietatem ac deuotionem, vt Christum sequeretur, etiam in solitudinem, neglecto cibo &c.

2. Consid. Quomodo Christus huius populi misertus curam susceperit, dans ei nunc 5. nunc 7. panes, & multum superfuit.

Applicatio. Significatur hoc Sacramentum, in quo 7. continentur ad salutem nostram pertinentia. 1. Christi corpus. 2. Sanguis. 3. Anima 4. Divinitas 5. Dona gratiarum 6. Virtutum eius. 7. Meritorum ac satisfactionum thesaurus: & postquã desideria omnium cummunicantium expleuit, adhuc quod superest est infinitum, vt alios infinitos (si adessent) posset satiare.

VI. DIE VENERIS.

De convivio Simonis Leprosi.

1. Consid. Quomodò Christus tanquam benignissimus medicus non dedignetur mensæ assidere, & mãducare cum

re cum Simone, qui fuerat antea le-
proſus, nunc erat ſanus: vel cum La-
zaro, qui antea quatriduanus fuerat,
& fœtidus: ſed à Chriſto ſuſcitatus.

2. Conſid, Quomodo huic convivio
intervenerit Magdalena (à 7. dæmo-
niis per Chriſtum liberata) ut lachri-
mis rigaret pedes eius, crinibus terge-
ret, & vnguentum pretioſum ſuper
ipſius recumbentis caput effunderet.

Applicatio. Non aliter modo in hoc
ſancto convivio agit, dum eos, qu.
antea peccatores fuerunt, ſed modò ſe
ſe emendârunt, ac vitã gratiæ vivunt,
libenter admittit. Delectatur etiam ſi
in hoc convivio, pretioſo deuotionis
unguento vngitur, quando noſtra om-
nia in eius obſequium offerimus.

VII. SABBATHO.

De convivio vltimæ cœnæ

1. Conſid. Quomodo Chriſtus vnà
cum Diſcipulis, comederit initio agnũ
Paſchalem veteris legis igni aſſum, cũ
lactu-

lactucis agrestibus, aliisquè cæremoniis olim à Deo præsciptis.

2. Consid. Quomodò idem Dominus comederit alium agnum, non iam typicum (qualis fuit) sed Agnum Dei verum) corpus scilicet ac sanguinem suum, sub specicbus panis & vini) assum, iam non igne externo, sed igne purissimæ charitatis.

Applicatio. His verò actionibus, Christus nobis significat, optare se vt qui communicatvri sunt, priùs eum comedant spiritualiter, considerantes eum fuisse assum igni suorum tormentorum & cruciatuum, gustasse etiam amaritudinem suarum afflictionū. Ideoq; in ipsâ institutione huius Sacramenti, dixit: *Hæc quotiescunq; feceritis, in mei memoriam facietis*. Deindè idem Dominus sacramentaliter (post talem præparationem) sumendus est, vt participes fiamus dulcissimorum redemptionis nostræ fructuum, qui dignè eum sumentibuss cócedi solent.

MEDITATIONES SEPTEM
Pro tempore Quadragesimæ.

QVoniam hoc Sacramentũ (vt paulò ante dictum) est memoriale passionis : ideò singulariter hoc ipsum in Quadragesimæ tempore, quo Ecclesia Passionem Domini recolit, celebratur.

I. DIE DOMINICO

De mysteriys in horto factis.

1. Consid. Quâ tristitiâ affectus sit propter pecata hominum & singulariter propter peccata, quæ homines coram hoc Sacramento commissuri erant : quales sunt injuriæ, quibus illud afficiunt? parvus fructus, quem inde capiunt.

2. Consid. Quomodo in agonia positus, sudârit guttas sangvinis, ut scilicet in sudore vultûs sui promereretur nobis panem cœlestem, quem sumere debe-

deberemus, vescentes eius carne, cui sangvis coniunctus est, licet sub speciebus & accidentibus externis delitescant.

3. Consid. Quomodo inde surgens, obuiam fuerit turbæ venienti ad comprehendendũ, ac S. Petrum impedire volentem reprehenderit, dicens. *Calicem quem dedit mihi Pater, non vis vt bibam?* Ioan. 18. Quo facto nos docuit, quâ alacritate ad hoc SS. Sacramentum accedendum sit, neq; permittendum, vt à quoquam impediamur, tàm â calice Passionis(si quando illũ nobis Deus obtulerit) quàm à SS. Eucharistia sumenda, si eam Deus nobis inspiraverit mẽtem, dicendo cum Propheta, Psalm. 115. *Calicem salutaris accipiam: & nomen Domini invocabo.*

II. DIE LVNÆ.

De gestis in domo Caiphæ.

1. Consid. Christus Caiphæ roganti, an esset Filius Dei benedicti, respõdit:

Ego ſum. Et nè videntes eum tam abiectum, reſponſo non crederent, adiecit, Matth. 26 *Videbitis filium hominis ſedentem à dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus cœli*,

Applicatio. Hoc ſpiritu tibi firmiter credendum eſt, eundem Dei filium qui ſedet ad dexteram *Patris*, Iudexq́ aliquando venturus eſt, in hoc SS. Sacramento contineri, licet accidentibus panis & vini, in ſpeciem abiectis, velatum, vt reverentiam tantæ maieſtati debitam exhibeas, cum eo amore, quem tanta humilitas exigit.

2. Conſid. Quomodò hoſtes, hoc reſponſo audito., *veláverint faciem eius*, in eam conſpuerint, &c. quæ omnia, ſtupenda cum patientia pertulit.

Applicatio, In his ſignificantur peccata indignè communicantium. *Velant* oculos, qui accedunt fide mortuâ non advertentes, ſe à Deo videri, aut ibi præſentem eſſe. *Co ſpuunt* eum, qui cùm ſint laſcivi, voratores, garruli accedunt tamen ad Communionem. Capillos *vellunt*, tumultoſi, ſcandalóſi,

loſi, qui fraternam vnionem lædunt. *Faciem cædunt* mundani, ambitioſi, qui leges mundi pluris faciunt, quam Dei ipſius. Hæc à malis tolerat in gratiam electorum, qui eum cum reverentia ſuſcipiunt.

3. Conſid. Quomodò Chriſtus tota illa nocte detentus ac ligatus ibi fuerit; nec ſeipſum ſolvit, quamvis facillimè, ſi voluiſſet, potuerit. Sic nunc manet in ſacrario Eccleſiæ ſolus, expectans vt manus fideles accedant petituri neceſſitatum remedia.

III. DIE MARTIS.

De geſtis apud Herodem

1. Conſid. Quomodo Herodes ex curioſitate deſiderarit videre Ieſum, vt miraculum fieret, quod Chriſtus noluit. Similis eſt, qui ad SS. Communionem accedit ſpiritu curioſo guſtandi fauores, quos Chriſtus electis ſuis largitur: ſed talis indignus eſt.

2. Conſid. Quomodò Herodes cum

ſuis eum ſpreuerit, & veſte albâ induerit àd contemptum. Sic Dominus veſtem gloriæ exuens, tegit ſe veſte accidentium. Et quam uis ideò ab infidelibus & impijs contemnatur, tamen à pijs, pro amore & ſapientia amatur.

3. Conſid. Chriſtus veſte illa indutus, per plateas Hieruſalem ambulavit tanquam ſtultus, &c. irriſvs ab alijs, qui ante paucos dies, veſtes ſuas eius aſinæ ſubſtrauerant. In præmium hujus contemptûs defertur nunc magna cum pompa per plateas Eccleſiæ cum hymnis & canticis.

IV. DIE MERCVRII.

De geſtis in Prætorio.

1. Conſid. Quomodo Chriſtuſ ab Herode rediens, minoris fuerit æſtimatus quam Barabbas.

Applicatio. In hanc horam idem in SS. Sactamento ſuſtinet, cùm multi pluris faciunt panem mendacij & voluptatis, item delicias ac honores mundi.

mundi, quàm panem vitæ, qui hic datur, ſicut olim Iſràélitæ in deſerto, manna contemnentes, ſuſpirabant allia, cæpas, &c.

2. Conſid. Quomodo ſacratiſſimum ejus corpus diriſſimè flagellatum fuerit ut pretioſiſſimum ſanguinem vndequaq; effunderet, eundem tamen totum in hoc Sacramento poſuit ſub ſpeciebus panis triticei, qui cribratur, molitur, pinſitur, & ad ignẽ coquitur, ùt noſtrum fiat alimentum. Sicq; docet, exercitia patientiæ apta eſſe media ad magnam ſpiritualem voluptatem ex hoc Sacramento capiendam.

3. Conſid. Quomodo ſumma cum ignominia coronatus, & irriſus fuerit à militibus, & inſuper à Pilato toti populo oſtenſus, cùm diceret: *Ecce homo*; ſed multò magis à populo contemptus. Hunc in modum oſtenditur nobis quotidie Chriſtus in ſacra Communione, cùm dicitur: *Ecce Agnus Dei*: quamvis enim videatur eſſe panis, tamen eſt verus homo, Imò *Agnus Dei qui tollit peccata mundi*.

V. DIE IOVIS.

De Baiulatione Crucis

1. Consid. Quomodò Christus vsq; ad montem Calvariæ ductus fuerit, ibiq; cruci affixus sacratissimum sanguinem copiosè effuderit per vulnera manuum & pedum. In huius rei memoriam, quotidiè in Missa leuatur sacra Hostia & calix, in quibus est idem corpus & sanguis eiusdem Domini nostri, cum signis vulnerum, per quæ tunc fluxit, vt omnes intelligant; *Primò*, Se si hũc Dominum ita elevatum, viva fide aspiciant, sanandos esse à spiritualibus vulneribus, si modò veniam pro illis flagitârint. *Secundò*, sciant etiam finem ac scopum sacræ Communionis esse, vt vires recipiant ad tolerandam crucem, atq; in eadem mundo & proprio amori moriantur, instar, *Viduæ illius.* 3. Reg. 17 quæ duo ligna colligebat, vt panem faceret pro se & filio, nè moreretur: Sic nos mysteria

crucis

crucis Chriſti conſiderantes, condiamus panem cœleſtem, quo ſumpto, moriemur mundo, ac Deo vivemus.

2. Conſid. Quomodò CHRISTO ad montem perducto, *dederint* ſecundùm Prophetam, *Fel in eſcam, & in ſiti potaverunt eum aceto*. Ipſe verò nunc dat nobis carnem ſuam in cibum & ſangvinem ſuũ in potum cum ſumma dulcedine, quem ipſe magna amaritudine comparavit.

VI. DIE VENERIS.

De myſterijs in Cruce factis.

Conſid. Quæ ſigna facta ſint cùm Dominus in Cruce penderet. Hæc enim innuunt diſpoſitiones, quibus ad SS. Communionem ſit accedendum, *Terræ motus*, eſt timor Dei. *Sciſſio petrarum*, eſt contritto, quâ cor conteritur. *Sepulchrorum apertio*, eſt ſacra Confeſſio. *Sciſſio veli*, eſt penetratio arcanorum Chriſti. *Verba ſeptem* quæ in Cruce locutus eſt, ſignificant

fructus ex ſacra Communione hauriendos. 1. orare pro perſequentibus. 2. benefacere indigentibus & petentibus, 3. curam agere perſonarum & rerum, quæ nobis aliqua ratione incumbunt. 4. ſitire iuſtitiam, gloriam Dei, & frequentem Communionem, 5. opera Dei ad finem vſq; perducere quanta fieri poteſt, perfectione. 6. recurrere ad Deum in noſtris anguſtijs. 7. Spiritum noſtrum, noſtraq; omnia ei fidenter committere, neq; ex Cruce deſcendere vſq; ad mortem, etiamſi, vt eam deſeramus, vrgeant adverſarii, qui nos tentant.

VII. SABBATHO.

De ſepultura Chriſti.

Conſid. Quomodò Chriſti Corpus vnctum fuerit magnâ copiâ myrrhæ & aloès involutum ſindone mundâ, ac poſitum in ſepulchro lápideo, in quo nondum quiſquam poſitus fuerat, advoluto etiam ac ſignato ingenti lapide ad

de ad oſtium monumenti. Quibus ſignatur ratio perfectè communicandi offerendo Deo multas mortificationes, easq́ valdè perfectas. 2. induendo veſtem puram magnæ perfectionis aptatam novo homini. 3. præparando in anima interius monumentum, ſive ſepulchrum, in quo ipſe Dominus requieſcat. 4. Cor poſt ſuſceptam SS. Communionem lapide conſtantiæ claudendo, firmo propoſito obſignando, & magnã ſenſuũ cuſtodiam adhibendo, vt SS. cogitationibus, feruentibus affectibus, ac petitionibus, tali hoſpite in cor ſuum ſuſcepto, ſeorſim perfruatur.

A PASCHATE AD PENTECOSTEN.

COnſiderari poſſunt myſteria, quæ eo tempore evenerunt, quæq́ ab Eccleſia, tum ferè celebrantur, & quæ ad SS. Euchariſtiæ Communionem applicanda erunt.

I. DOMINICA.

De Descensu ad limbum.

Consid. Quomodò Sanctissima Christi Domini anima visitauerit iustos, qui erant in limbo, eosque consolata fuerit, claram sui visionem eis communicans, & ex obscuro carcere, in qua tenebantur educens: ita etiam eadem visitat communicantes, eos consolatur, & ex tenebris quibus tenentur educit, ac benignæ iucundæq; contemplationis dono hos illustrat.

II. DIE LVNÆ

De resurrectione gloriosa.

Consid. Quod resvrrexit gloriosus, vniens animam corpori mortuo, quod erat in sepulchro, tribuens ei *quatuor gloriæ dotes*. Ita & nunc cum tota sua gloria ingreditur animam cui vnitur, eamq; vivificat, & fervorem impertit,

com

cómmunicans ei cœleſtes ſuas proprietates: vt cum ipſo reſuſcitata in vitæ nouitate ambulet. Reddit etiã illã quaſi impaſſibilem, ob patientiam in adverſis; quaſi incorruptibilem & immortalem, ob præſeruationem à gravioribus culpis; clarã & ſplẽdentem, ob ſplendorem operum bonorum; agilem & promptam ad præcepta & conſilia divina implenda & amplectenda; ſubtilem deniq; & ita ſpiritalem, vt exuat ſe ab omnibus rebus terrenis.

III. DIE MARTIS:

De Apparitionibus

Conſiderandæ variæ eius apparitiones, diverſis vicibus, variiſq; figuris diſcipulis ſuis factæ, loquendo cum eis, Act. 1. *De regno Dei*: magnaq; arcana eis aperiendo, *Vulnera* ſua tangenda offerendo, & magnos alios favores eis exhibẽdo, ac magna auxilia promittẽdo: nunc hoc, nũc illo modo Ita etiam in ſacra Communione manife-

mifeſtat ſe ſpiritualiter iuſtis, mille modis: cum quibus magnã contrahit familiaritatẽ, & blandiſſimè loquitur.

MONITIO.

Poſſent quoquè ex variis Chriſti apparitionibus eligi 7. pro 7. Hebdomadæ diebus, quales eſſe poſſunt.

1. Beatiſſimæ Virginis Mariæ factæ.
2. Mariæ Magdalenæ eiuſq; ſociabus
3. S. Petro Apoſtolorum Principi ob peccatum dolenti.
4. Duobus Diſcipulis euntibus in Emmaus.
5. Omnibus Diſcipulis in cœnaculo congregatis.
6. Facta ijs, qui piſcabantur, ad mare Tiberiadis.
7. Facta omnibus, in ipſo feſto Aſcẽſionis. Pro quibus materia ſumi poterit 5. parte Medit. applicãdo ad hoc Sacramentum, quod difficilè non erit, quare in plerisq; vel ſumebat cum eis cibum, frangebat panem aut partem piſcis aſſi, vel favum mellis, quæ

erant huius convivii cœlestis, figuræ in quo res significata nobis datur.

IV. DIE MERCVRII

De gloriosa Ascensione.

Consid. Quòd suo tempore ascendens in cœlum vnde venerat, captivam ducat captiuitatem, & corda Disci pulorum, ibiq; sedet ad dexteram Patris, agens nostrum advocatum. Ita & nunc descendit *de cœlo ad Sacramentum* & ingreditur cor communicantis: & postea ascendit in cœlum captivam ducens eius animã, amoris compedibus: vt *conuersationem* suam habeat in *cœlis*, vbi ipse est, & ipsa præsẽs sit spe, quod suo tempore eodem ascendet, & cum eo sedebit in illa sede gloriæ.

V. DIE IOVIS.

De cœlesti gloria.

Consid. Quemadmodum ipse Christus verus Deus & homo est in cœlo empy

empyreo, magnum præſentia ſuá honorem adferens cœleſti beatorum civitati: nam ipſe eſt ſol eos illuminãs, fons aquæ vivæ eos recreans, alimentum, quod illos alit, ſuæq; Divinitatis & humanitatis viſione ſatiat, ita vt in ipſo ſolo habeant Beati omnia bona, quæ ad æternam ſuam requiem optare poſſunt. Eodem modo voluit idem ipſe Dominus aſſiſtere Eccleſiæ ſuæ, latens tamen *in hoc S*acratiſſimo Sacramento, nos ipſos honorans, & omnibus bonis replens. Nam vt S. Ambroſius dicit lib. 3. de Virginitate: *Chriſtus nobis omnia eſt: noſtra ſapientia, iuſtitia, ſanctitas: & redemptio noſtra.*

VI. DIE VENERIS.

De Spiritu Sancto.

Miſit præterea Spiritum S. è cœlo in ſuos Diſcipulos. qui donis & gratiis ſuis eos repleuit, & in alios viros mutauit, *igneas linguas* eis dedit ad lo-

quen-

quendum, & prædicandam eius legem magno spiritûs fervore. *Et nunc* vult idem ipse Dominus etiam è cœlo venire ad *Sacramentum*, & indè nobis Spiritum sanctum communicare, gratiis suis replere, & amoris sui igne inflammare: vt de eo sentiamus, & cum eo loquamur vt par est, ad nostrã maiorem perfectionem, & aliorvm bonum. Quare in hoc Sacramento venit ille Dominus, qui est *flos Iesse* Isa. 11. *In quo requievit Spiritus Dei*, cum septem spiritibus: quos Isaias appellat cap. 11. 2. *Spiritum sapientiæ & intellectûs, spiritum consilij & fortitudinis, spiritum scientiæ & pietatis & spiritum timoris Domini*. Est quoque Zach. 3. 9. *Lapis super quem sunt septem oculi*. Apoc. 5, 9. *Qui sunt septem Spiritus Dei, missi in omnem terram*. Et ingrediens in communicantem dignè, tribuit ei septem hos spiritus ualdè copiosè: *timorem filialem*, quo ipsum reuereatur, & ab omni recedat malo: *fortitudinem*, quâ res magnas obsequii eius aggrediatur: *pietatem*, quâ ad res diuini cul-

tûs benè ſit affectus - *conſilium*, né in rebus agendis aberret: *ſcientiam*, ad opera Dei, eiusq; beneficia agnoſcenda: *intellectum* ad fidei myſteria penetranda: *ſapientiam* deniq; ad ſentiendum & voluptatem capiendam in excelſis rebus divinitatis.

VII. DIE SABBATHI.

De inſpiratione Spiritûs Sancti.

Couſid. Quomodò Spiritus S. ſtatim cœperit inſpirare fidelibus frequētem huius Sacramenti uſum: de quibus S. Lvcas Actuum 2. 24. ait: *Erant perſeverantes in doctrina Apoſtolorum & orationibus, & communicatione fractionis panis*, qui erat Euchariſtia. Nam Spiritûs S. proprium eſt, iuſtos his *tribus cibis* ſpiritualiter alere: *concionibus* ſcilicet audiendis, *orationibus* fundendis, & huius divini *panis communicatione*. Quos hoc ordine collocat, quia Dei verbum audire, disponit ad orationē piè fundendam, oratio ad Communionem, quæ præcipuus eſt cibus.

A PENTECOSTE
Vſq; ad Adventum

COnſiderari poſſunt myſteria divinitatis eiuſq; perfectionum ac beneficiorum, quæ mundo contulit: quæ poſſunt in ſingulos hebdomadæ dies diſtribui. &c.

I. DIE DOMINICO.

De Myſterio SS. Trinitatis

Conſid. Quòd ſcilicet tres Perſonæ Divinæ propter vnitatem in eſſentia, ſint in SS. Sacramento, comitantes corpus & ſanguinem Ieſu Chriſti Domini noſtri. Pater itaq; æternus ibi eſt generans filium ſuum, eiq; communicans ſuāmet divinitatē, ſummè gaudēs quòd talem habeat filium, & quòd ille ſit cum hmanitate unitus, ſub ſpeciebus panis & vini: quia ipſe miſit illum in mundum, vt noſter eſſet redem-

redemptor, & nunc eundem mittit, vt nostrum sit alimentum, quod ab ipso nobis dari petimus: dicentes *Pater noster qui es in cælis: Panem nostrum quotidianum da nobis hodiè.* Filius Dei cum summa voluptate in ipso est *Sacramento*, accipiens esse à suo Patre: & vterq; mutuo se amore infinito amãtes, producunt Spiritum Sanctum, & ibi est cum sua humanitate coniũctus venitq; eò, vt nos sibi per amorem coniungat: ponens nobis tanquam exemplar, unionem, quam cum suo Patre habet: vt ipsemet Christus Dominus loquens, cum Patre suo affirmavit dicens: Ioan. 17. *Ego claritatem quam dedisti mihi dedi eis: vt sint vnum, sicut & nos vnum sumus.* Spiritus Sanctus in eodem Sacramento est, accipiens ESSE à Patre & Filio cum summo gaudio: quòd sit vnus & idem Deus cum illis: & cupit seipsum nobis communicare in hoc Sacramento: vt faciat nos unum secũ per charitatem, quam effundit in corda nostra. Et sic impletur, quòd Salvator noster dixit. Ioan. 14. 23. *Si*

quis

quis diligit me, ſermonem meum ſervabit & Pater meus diliget eum, & ad eum ve niemus, & manſionem apud eum faciemus.

II. DIE LVNE.

De divinis perfectionibus.

Conſideratio erit ſeptem Divinarum perfectionum, quæ in hoc myſterio elucent: infinitæ ſcilicet *Sapientiæ* Dei, quâ talem convivii formám adinuenit, vt coniungeret res adeò diſtantes, & modo illo adeò prodigioſo vt nobis indulgeret *Immenſitatis*, quã manifeſtat in eo, quòd quemadmodũ Deus eſt in omni loco, & in terra, & in locis innumeris: vt poſſit vbiqué eſſe venerationi & cum reverentia ſumi. *Omnipotentiæ*, quà ſtupenda adeò edit prodigia, convertens ſubſtantiam panis in corpus ſuum, retẽtis interim aciedentibus panis, quibus ſe tegat, & ocultet: idq; facit in vno momento, & ſimul in plurimis locis. Infiitæ *Charitatis*; quá nos adeò

dili-

diligit, ut velit vnum fieri nobiſcum ſicut cibus cum comedente, quamvis non nos eum mutemus in nos, ſed nos mutemur in eum, vt eius gloriæ participes efficiamur. Immēſæ *Miſericordiæ:* quâ inductus, ipſemet in perſona venit ad reparandas noſtras miſerias, & paſcendos eſurientes, potumq́; præbendum ſitientibus, cibo & potu adeò pretioſis. Summæ *Perſeverantiæ*, hæc omnia præſtans, & toties repetens, vſq; ad finem mundi, aſſiſtens inter ſuos Eccleſiæ ſuæ, vt etiam nunc oſtendat, ſe in *finem diligere* Ioan. 13. eoſq; velle *in regnum ſuum admittere.*

III. DIE MARTIS.

De beneficijs naturalibus

Conſideratio erit de beneficiis naturalibus, Creatione, Conſervatione, & Prouidentiâ erga homines. Non enim contentus quod nos ex nihilo creaverit, & ſēper nos in eſſe quod dedit conſervet, peculiarem gubernatio-

nem & providentiam vniuſcuiuſq; gerit, ſubueniens cuiq; prout opus habet manumq́ſuam aperiens ad eos benedictionibus ſuis replendos, tribuens alimenta neceſſaria corpori cum mille cibornm differentiis & varietatibus. Sed cùm id totum modicũ reputaret, voluit ſuauiſſimam ſuam prouidentiam oſtẽdere, proſpiciens nobis de cibo alio cæleſti multò pretioſiori quàm fuerit Manna. Accipiens enim naturalem cibum panis & vini, illum in corpus & ſanguinem ſuum tranſubſtantiauit, vt ſub ſpeciebus rerum naturalium ingrederetur in nos, quod eſt Dei ſupremum *Quid enim* (ait Zacharias Propheta c 9.7.) *bonum eius eſt, & quid pulchrum eius niſi frumentum electorum, & vinum germinans Virgines.*

IV. DIE MERCVRII.

De beneficijs ſupernaturalibus noſtræ Redemptionis.

Conſideratio erit beneficiorum ſuſupernaturalium nõſtræ redemptionis

cum

cùm filius Dei factus est homo, & in hoc visibili mundo fecit erga homines omnia officia, quæ illi poterãt in suum commodum optare. Ostendit enim amabilem suam providentiam erga eos. Nam, vt Magister, eos docuit doctrinam cœlestem; vt medicus, eorum curabat morbos; Pastor & protector eosdem regebat, & in suis periculis protegebat, Benefactor omnium vniversalis: ac deniq; fuit eorum Redemptor, effundens suum sangvinem & crucis mortem subiens. Et quoniã pauci homines frui potuerũt eius præsentiâ in carne mortali, modum illum adinvenit, vt in hoc Sacramento remaneret, & cuiq; eadem conferret beneficia, & faceret participes bonorum, quæ, talia officia exercendo, largitur.

V. DIE IOVIS.

De eisdem.

Consideratio erit beneficiorum supernaturaliũ, quæ sunt media nostræ salutis

ſalutis, & continentur in vocatione, juſtificatione, augmento gratiæ, & charitatis, omniumq; virtutum, ac donis Spiritûs Sancti, & perſeverantia vſq; ad finem vitæ: quæ Dominus noſter communicát cœleſtibus ſuis inſpirationibus, & Sacramentis, quæ conſtituit, & nobis reliquit. Inter quæ tamen magis eminet EVCHARISTIA, in qua non contentus, qnòd ſua nobis dona largiatur, ſeipsum etiam nobis tradit, & ipſemet per ſeipſũ, venit, vt propria ſua manu ea nobis det, & indè in ipſá Miſſa mittit inſpirationes ſanctás qnibus vocat, iuſtificat, & ferventiores reddit adſtantes, & frequenti communione gratiam ſuam auget, & perſeuerantiám in ea tribuit: ipſe enim dixit: Ioan. 9. 55. *Qui mánducat me, non morietur, ſed vivet in æternum.*

VI. DIE VENERIS.

De Sácrificio Miſſæ & Valore.

Conſid. Quòd Sacrificium ſit fons duorum præſtantiſſimorum beneficio-

rum. Eſt enim infinitus theſaurus, ex quo pretium accipimus, ad ſolvenda noſtrorum peccatorum debita, imò etiam cognatorum noſtrorum & amicorum viventium ac defunctorum: eſtqué titulus & ius amplitudinis infinitæ ad impetránda omnia naturalia & ſupernaturalia bona, quæ deſiderare poſſumus, & petere à Domino noſtro, in vtilitatem & commodum noſtrum, ac proximorum. Ex quo fit, vt miracula quæ Salvator noſter, dum vivet in hoc mũdo, edidit erga infirmos & indigentes; eadem etiam in hoc Sacramento ediderit, accipientibus illud viris ſanctis, tanquam medium ad ea impetranda, ad dandum ſcilicet infirmis ſanitatem, eijciendos dæmones hoſtes ſuperandos, & inſignia alia miracula.

VII. DIE SABBATHI.

De beneficio cœleſtu gloriæ.

Conſid. Beneficium gloriæ cœleſtis, quæ eſt æternus & immutabilis ſtatus, ab

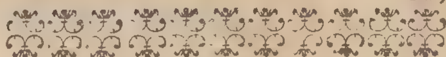
ab omnibus malis, quæ timeri aliàs poſſunt expeditus, plenus verò omnibus bonis, quæ deſiderari poſſunt, propter viſionem & poſſeſſionem Dei, cujus pignus eſt Sanctiſſimum hoc Sacramentum, adeò certum & ſecurum, vt ipſe Salvator dixerit, 6. 55. *Qui manducat meám carnem habet vitam æternam.* Quare ſi Deus oculos mihi aperiret tantumq; lumen largiretur, vt videre poſſem totum quod ibi latet, ſtatim eſſem beatus, ſicut qui jam ſunt in paradiſo. Et quemadmodum ait S. Ioannes, Apoc. 22. 1. *Quod e ſede Dei & Agni procedebat fluvius aquæ vivæ, irrigans cœleſtem civitatem Ierusálem* (*& ex vtraq; parte fluminis* erant plurimæ arbores *Vitæ, per menſes ſingulos reddentes fructum ſuum:*) & ſignificant ipſos beatos, quorum gáudia ſunt ſemper recentia, & perpetua: propter viſionem beatificam, quæ fluminis inſtar procedit à Divinitate, & humanitate Salvatoris: ita dicere licebit, in Divino hoc Sacramento eſſe thronum & ſedem Dei & Agni qui eſt Deus &

homo, à quo fluit fluuius gratiæ ac cœlestium deliciarum: cuius virtute justi conservant bonorum operum fervorē ad similitudinem beatorum. Cùm igitur Christus verè sit arbor vitæ in se mutans comedentem ipsum, non mirum quòd ipsi comedentes etiam vocentur arbores vitæ. Excita igitur in te fidem Christi Domini in hoc Sacramento præsentis, cupiens vniri ei per feruentem amorem. Sic enim habebis hic inchoatam tuam beatitudinem, suspirās ad æternam & plenam consequendam, ac dicens cvm Angelico Doctore Sancto THOMA.

Iesu, quem velátum nunc aspicio
Quando fiet istud, quod tam sitio,
Vt te reuelata cernens facie,
Visu sim beatus tuæ gloriæ?

SPECV

SPECVLVM CLERICORVM AC SACERDOTVM,

EX IVRE CANONICO, & doctrina S. CAROLI Card. Borromæi confectum.

PRÆFATIO.

SAcroſanctum & Oecumenicum Concilium Tridentinum in Seſſ. 12. de Reformatione Cap. 1. Statum Clericalem in debito officio continere deſiderans, & in quibus fortè defeciſſet emendare & reducere, vt Chriſti bonus odor ſit Deo in omnibus, vt conuenit, quæ ſequuntur, ſtatuit, & decrevit, quæ quidem, pro præſentis SPECVLI Clericalis & Sacerdotalis introductione & prooemio conuenientiſſimo hic ſyllabatim inſe:

rere consultum fuit, cùm nihil eo meliùs, nihilvè sanctiùs, avt luculentiùs ad hoc propositum possit excogitari. Sic igitur Sancta Synodus piæ Matris Ecclesiæ ministros, Clericos & Sacerdotes adoritur & exhortatur Concil. Trident. Sess. 12. cap. 1.

Nihil est, quod alios magis ad pietatem & Dei cultum assiduè instruat, quàm eorum vita, & exemplum, qui se Divino ministerio dedicarunt. Cùm enim à rebus sæculi in altiorem sublati locum conspiciātur, in eos, tanquā Speculum reliqui oculos conijciunt, ex ijsq; sumunt quod imitentur. Quapropter sic decet omninò Clericos, in sortem Domini vocatos, vitam, moresq; suos omnes componere, vt habitu, gestu, incessu, sermone, aliisq; omnibus rebus nil, nisi grave, moderatum, ac religione plenum præseferant: leuia etiâm delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant, vt eorum actiones cunctis afferant venerationem. Cùm igitur, quo maiore in Ecclesia Dei & vtilitate, & ornamento hæc sunt,

ſunt, ita etiam diligentiùs ſint obſervanda, ſtatuit Sanctâ Synodus, ut quæ alias à Summis Pontificibus, & à ſacris Conciliis de Clericorum vita, honeſtate, cultu, doctrinaq; retinenda: ac ſimul de luxu, commeſſationibus, choreis, aleis, luſibus, ac quibuſcunq; criminibus, necnon ſæcularibus negotiis fugiendis, copioſè ac ſalubriter ſancita fuerũt, eadem in poſterum ijſdem pœnis, vel maioribus arbitrio Ordinarij imponendis, obſerventur; nec appellatio executionẽ hanc, quæ ad morum correctionem pertinet, ſuſpendat. Si qua verò ex iis in deſvetudinem abiiſſe compererint, ea quàm primùm in uſum revocari, & ab omnibus accuratè cuſtodiri ſtudeant, non obſtãtibus consvetudinibus quibuſcunq;, né ſubditorum neglectæ emendationis, ipſis condignat, Deo vindice, pœnas perſolvant.

LEGES ET REGVLÆ
Clericorum ac Sacerdotum.

I.

SInt Clerici memores perpetuò vocationis, quâ eos Dominus dignatus eſt, eiuſqué quod ſcriptum eſt: *Sancti eſtote, quia ego Sanctus ſum, nemeni dantes vllam offenſionem, vt non vituperetur miniſterium, ſed in omnibus exhibentes ſeipſos ſicut Dei miniſtros. Levit. 11. g. 44. 2. Cor. 6. a.*

II.

COEleſtem in terris vitam, tanquã Angeli Dei agant, exſpoliantes veterem hominem cum actibus ſui., & novum induentes; quinimò ... electi Dei, Sancti & Dilecti; viſcera miſericordiæ, benignitatem, humilitatem, modeſtiam, patientiam induentes; ſint prudentes, ſed non apud ſemetipſos: ſupportantes invicem: non invicem prouocantes: non invicem invi-

invidentes: ſubiecti invicem : non do-minantes in Laicis, ſed charitate fraternitatis invicem diligentes, & honore invicem præuenientes : hoſpitales, invicem ſuſcipientes. & juſtitiam induentes : ſi fieri poteſt cum omnibus hominibus pacem habentes : omnem oſtendentes manſvetudinem ad omnes homines. *Ex Epiſt. S. Pauli Apoſt.*

III.

NOn huic ſæculo, ſed Pontificum ſanctionibus Oecumenicis, Concilijs, Provincialibus, Diœceſanis Synodis ſeſe conformantes, & adhærentes: Epiſcopis, alijſq; Superioribus obedientiam & reverētiam habentes.

IV.

SInt ſpiritu ferventes, Domino ſervientes, & orationi inſtātes, vt ambulent dignè, Deo per omnia placentes : in omni opere bono fructificātes, & creſcentes in ſcientia Dei : & quæcunq; ſunt vera, quæcunq; amabilia, quæcunq; bonæ famæ, ſi quæ virtus,

ſi quæ laus diſciplinæ, hæc cogitent.

V.

SI ſint in ſacris, aut beneficiati, Horas Canonicas ſtudioſè & deuotè recitent: & pſallant ſapiēter, & non fraudulenter. *Cap. Doctores de celebr Miſſ. & pius Vt in Bulla quæ incip- Ex proximo.*

VI.

COronam (quod inſigne eſt Ordinis Clericalis) non maiorem, nec minorē, ſed conſpicuā & pro ratione Ordinis, quo ſinguli initiati fuerint, gerāt.

VII.

COmam & barbam nè ſtudioſè enutriant, & in ſuperiori labio (in Sacerdotibus præſertim) omninò recindatur, ita vt appareat diſcrimen à ſæcularibus. In reſecandis, & mundandis vnguibus pollicis & indicis Sacerdotes diligentiam adhibeant *Cap. 4. de vita & hon. Cler. & cap. Clerici eodem.*

VIII.

HAbitum geſtent non exquiſitum,

non fulgidũ, aut ſpecioſum nimis: rurſu non ſordidum, & neglectum, ſed gravem, & talarem, & is tùm domi, tùm foris ſit pro vniuscuiuſqué Ordinis, graduſq; ratione: quem nunquam dimittant: neq; ob parentum, aut propinquorum mortem eum mutent. *Concil. Trident. Seſſ.* 23 *cap.* 6. *&* Seſſ. 14. c. 6. *Six. V. in Bulla Cœna.*

IX.

FVgiant ornamentorum novitatem, coloriſq; varietatem, præſertim rubei & viridis, ſed nigro ſemper in exterioribus, in interioribus uerò ſimiliter, ſive aliquo honeſto colore vtantur, niſi dignitas colorem alium requirat *Ex Syn. pro S. Car. c. porrectum & c: ex parte, de Regul. & c. vlt. diſtinct.* 41.

X.

QVando uerò iter faciendum erit poſſunt uti habitu contractiori, ſed ſimplici, in quo ſemper honeſtas Clericalis eluceat: ueſte virgata non vtantur. *Synodus Provinc.*

XI.

PIleus in ſumitate non acutus, in longitudine & latitudine &cingulo modeſtus, & ſæcularibus diſſimilis ſit.

XII.

COllare, quod dicũt, ſimplex, &modicè latum honeſtè retineatur: camiſias ad collũ, & ad manus criſpas, &rugoſas, artificio elaboratas reijciãt

XIII.

TVrgidis & diſſectis caligis non vtãtur, calceos &crepidas ad elegantiam nè incidant, torques & armillas ac monilia reſpuant: item à ſæcularibus conſortiis frænis, ſellis, pectoralib9, calcaribus deauratis abſtineant.

XIV.

ANnulum nè induant, niſi hi, quibus propter Officii munus, aut honoris gradum, ſit jure conceſſus. Eius verò locus in quarto digito dexte-

deſteræ manus erit. *Cap. Clerico officia. de vita & honeſt. Cler.*

XV.

ET ſi Sacerdotes illum induant, in Miſſæ Sacrificiò eum deponant.

XVI.

AB omni ſplēdido apparatu, luxu, faſtu, pompaq; ſæculari abſtineant.

XVII.

A Crapula & ebrietate caveant, nec quiſquam ad bibendū, & ſumēdos potus æquales incitet offerens pocula: parca & frugali menſa ſint contenti, eamq; præcedat benedictiò, & intercedat ſacra librorum lectio & gratiarum actio abſolvat. *Cap. Non licet. diſtr. 44. Cap. 14. de vita & hon. cl.*

XVIII.

SVpellectili etiam modeſta, ac potiùs tenui utantur.

XIX.

CLericorum arma sunt oratio[illegible] & lachrymæ: Idcircò arma ne [illegible]rant nisi fortè extra civitatem, & in suspectis locis iter agendum sit, tunc impetratâ licentiâ iis vti liceat: & nè pugnent etiam in bel[illegible]o iu[illegible]t[illegible], nec sint percussores, accusatores, ac calumniosi, nec judicent in causa sanguinis. *Cap. 2. de vita & hon. Cler. c.p[illegible]titio, de Hom. cap, 5. ne Cler. vel Mon.*

XX.

PErsonati nè incedant, nec mimis, iaculatoribus, histrionibus, fabulis comediis, hastiludijs, aliisvé inanibus spectaculis: nec vbi sanguinis vindicta exercetur: nec improborum hominum conversationibus intersint, nisi eorum pia opera sint ibi necessaria: nec pro latronibus & improbis hominibus aapud pincipē & Magistratū intercedāt, sed apud Deum: pro iniustè autem oppressis & calumniam patientibus, possunt, & debēt apud vtrumq; intercedere

XXI.

NEc ſint aleatores, nec huiuſmodi ludorum ſpectatores: ludus tamen honeſtus, & decorus, citraq; ſcandalū permittitur, non turpis lucri cupiditate, ſed animi cauſâ. *Cap. 1. diſt. 35.*

XXII.

NIhil autē ſcurriliter, nihil indecorè, nihil turpiter loquantur, ſeipſos facientes joculatores, goliardos, & buffones. *Cap. Cl. de vita & hon. Cl. in 6.*

XXIII.

CVrioſitatem, leuitatem, adulationes, aſſentationes, maledicta, rixas, contumelias, iram, indignationem, malitiam, blaſphemiam, turpem ſermonem caveant.

XXIV.

ABſtineant etiam à venationibus, aucupiis, & choreis, nec licet alere canes, accipitres, falcones, &c. huiuſmodi ad venandum niſi recreationis

onis causâ tantùm & sine strepitu aliquando venari permittitur. *Cap.* [illegible] *2. de Cl.* [illegible] *Conc. Trident. sess. 24.* [illegible]

XXV.

TAbernas, & cauponas evitent, nisi necessitatis & itineris causâ, tuncq; honestè gradiantur, modestè maneant, & citò exeant? nec peregrinentur sine licentia: nec sine literis commendatitijs in ordine ministrent: nec nocturno tempore vagentur, sed in Ecclesiis proprijs sint assidui. *Cap. de cohabit. Cl. & mul. & c. Clericus d. 81. c. 2 eod. tit c. vnico de vero in 6. de vit. & hon. Cler*

XXVI.

CVm mulieribus non cohabitent excepta matre, amita, & sorore, imò neq; cum his, si sint suspectæ quia castitatem illibatam & sine suspicione servare debent: qui sacris initiati sunt, tenentur ex voto.

XXVII.

MOnasteria Monialium frequentare non præsumant, nisi ex ratio-

nabili causa: sæcularibus negotiis nó se immisceãt, mercaturã & negotiationem, officia Vice comitis, Tabellionis, carnificum, seu macellariorum & tabernariorũ, nè exerceant: nec consulat, vel consentiãt, vel dictẽt, vel proferant sententiã sanguinis. *C. Monasteria c. 2. Ne Cler. uel. Mon. c. 9. eod.*

XXVIII.

ARs verò honesta, quâ ad victum necessaria comparari possunt, ijs permittitur. *Clem. 2. de vit. & hon. Cl.*

XXIX.

ARtem medendi nè faciant, imò Leges, & Medicinam nè audiant, nec alta sapientes, ad studium Philosophiæ & Pòésis, ultra permissum tempus incumbant. *Cap. Clerici officia, Cap. vlt. Ne Clerici vel Mon-*

XXX.

SEd quotidiè aliquid ex sacris Biblijs, & ex Sanctorum Patrum opusculis Gregorij Magni, Augustini, Chryso-

stomi

ſtomi, Bernardi, Cypriani, Concilij Trident. Cathechiſmi Rom: Ratione Div. off. & libros vitæ ſpiritualis de Sacramentis, ritibus & cæremoniarũ Eccleſiæ, & Caſuũ conſcientiæ, attentè legant. *Synod. Prov. S. Card.*

XXXI.

LIbros de rebus jocoſis, ridiculis, obſcœnis, & inanibus: picturas & imagines obſcœnas, procul abijciant.

XXXII.

OTia pernicioſa, & pigritiam fugientes, modeſto ſilentio ſtudentes, accuratè videant, quâ præparatione, quâ devotione, quâ reverentiâ, iuxta ritus & rubricas divinum Officium dicere, & Sacerdotes ſæpè Miſſas celebrare: reliqui Clerici, maximé qui in Sacris ſunt, ſacrã Euchariſtiam ſumere, & quomodò, & quo habitu verſari in Eccleſijs, in chorò, in ſacriſtia, quæ ibi præparanda, quæ facienda in munere ſuo, ſive in maiore ſive in minore ordine, canere, aut exercere debeant.

XXXIII

XXXIII.

ALiena prædia lucri causâ nè cōducant, nevè aliorum tutelã &curam suscipiãt: curæ verò pauperum, & miserabilium, præcipuè quiadstricti sunt animarum curæ, sedulò invigilent attendentes sibi, & vniverso gregi, quẽ pascere dêbent verbo, & exẽplo. *Cap. Pervenit, dist.* 86. *Synod. Prov. S. Card.*

XXXIX.

PRo aliis nè fide jubeant, nè in laicorum procuratione & famulatu sint, nisi impetratâ licentiâ: & si inde scandalum, & suspicio oriri possit, omninò abstineant: nec sint patrini, nisi baptizantes. *Cap. Tum quidem*, 11. *q*. 1. *Cap. pen.* 2. *q*. 5.

XXXV.

PRivilegijs suis non renuntient: non enim possunt ijs renuntiare, cùm sint in fauorem statùs Clericalis, & non singularis personæ: quare in manibus laici jurare non possunt, nec se subii-

ſubijcere judici laico, niſi privilegium fori amiſerint, vel licentiam habuerint. *Cap. Cum non ab homine. de Iud. Concil. Trident. Seſſ. 21. cap. 2.*

XXXVI.

NOn alienent patrimonium, ad cuius titulum ſunt ordinati, niſi imperatâ licentiâ. *Concil. Antiochen. Cap. 25. Epiſcopus &c. Res Eccleſiæ cum ſeq. q. 12. q. 2.*

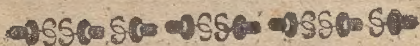
XXXVII.

NOn incidant in beneficiorum pluralitatem, vel nundinationem prohibitam, vel reditum Eccleſiaſticòrum malam conſumptionem, imò proprio ſufficienti patrimonio contenti ſint, nè propinquos ditent de donis Eccleſiæ & patrimonio Chriſti, pauperum vſibus deſtinatis. & conſecratis. *Can. Apoſt. 59. & 75. Concil. Trident. Seſſ. 25. de Refor. cap. 1.*

EPILOGVS

RΕſtat igitur vt uno verbo SPECVLUM hoc CLERICORVM ac SACERDOTVM concludatur, & paucis multa dicãtur, præmiſſaq; omnia complectãtur, dum CHRISTI Domini fideles ſerui & miniſtri viſceroſè deprecantur & hortantur, ut in omnibus ſeipsos præbeant exemplum bonorum opervm, in doctrina ſana, integritate, & gravitate, abnegantes impietatem, & ſæcularia deſideria: ſobriè, juſtè, & piè viuentes in hoc ſæculo, ut ſint ſacri & ſacrantes, perfecti & perficientes, illuminati & illuminantes, providentes bona non tantùm coram Deo, ſed etiam coram hominibus, cùm de illis dvinitùs pronuntiatum ſit illud: SANCTI ERVNT DEO SVO, ET NON POLLVENT NOMEN EIVS: INCENSVM ENIM DOMINI, ET PANES DEI SVI OFFERVNT, ET IDEO SANCTI ERVNT.

Levit. XXI. c. 6.

SANCTIFICABOR IN IIS QVI APPROPINQVANT MIHI, ET IN CONSPECTV OMNIS POPVLI GLORIFICABOR, AIT DOMINVS.

Levit. x. a. 3.

